

Bestuursverslag

Stichting

Katholiek

Onderwijs

Wassenaar

2015

St. Jozefschool

St. Bonifaciuschool

St. Jan Baptistschool

Voorwoord

Geachte dames en heren,

Voor u ligt het bestuursverslag over het jaar 2015 van de Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar.

Het bestuursverslag bestaat uit het jaarverslag en (een samenvatting van) de jaarrekening. De jaarrekening is opgesteld door het Onderwijsbureau Holland Midden, gecontroleerd door accountantskantoor Flynth en door het algemeen bestuur goedgekeurd in haar vergadering van 21 juni 2015.

Het bestuur heeft de scheiding tussen bestuur en toezicht zoals die wordt gevraagd in de “code goed bestuur” verder vorm gegeven door de implementatie van het intern toetsingskader het bestuurlijk toetsingskader en de jaarkalender. Deze documenten bieden een goed houvast voor het functioneren van het bestuur en hebben een dynamisch karakter. Wanneer nodig worden deze documenten opnieuw bekeken en bijgesteld.

In de jaarkalender is plaats ingeruimd voor structureel overleg met de diverse geledingen binnen de scholenorganisatie; de teams, de oudergeledingen, ouders en andere geïnteresseerden.

Om goed te kunnen inspelen op de veranderingen om ons heen zijn in 2015 een nieuw strategisch beleidsplan en een meerjarenbegroting voor de jaren 2015-2019 opgesteld. Deze documenten vormen mede de basis voor een samenhangend bestuurlijk kader voor de komende jaren. Op basis van het strategisch beleidsplan maken de scholen hun individuele school(jaar)plannen.

Het jaar 2015 wordt afgesloten met een klein, verwacht, negatief resultaat. Het resultaat valt ruim binnen de kaders zoals deze door het bestuur zijn vastgesteld.

Het groot onderhoud van de schoolgebouwen valt vanaf 1 januari 2015 onder de verantwoordelijkheid van het bestuur. De bekostiging voor dit onderhoud is nu onderdeel van de totale bekostiging vanuit de overheid. Het SKOW heeft zich hierop voorbereid door voldoende reserves op te bouwen.

In 2015 is de verwachte dalende trend van het aantal leerlingen opnieuw uitgebleven en was er sprake van een lichte toename van het aantal leerlingen. Dit heeft een positief effect gehad op de bekostiging vanuit de overheid. Desondanks stelt het bestuur zich wel op het standpunt dat er slechts in beperkte mate extra geïnvesteerd kan worden. Voorop bij het maken van keuzes blijft de kwaliteit van het onderwijs, het welzijn van de kinderen en het plezier in hun werk van het personeel.

Het bestuur constateert dat het goed gaat met de leerlingen van de SKOW. De doorstroming naar het voortgezet onderwijs verloopt goed en alle leerlingen hebben ook in 2015 een bij hun individuele kwaliteiten passende plek gevonden in het voortgezet onderwijs.

Onze scholen vallen al jaren onder het laagste niveau van toezicht van de onderwijsinspectie.

Het bestuur ziet het personeel als de belangrijkste kracht bij het voortdurende streven naar kwaliteitsverbetering. Ook in 2015 is de druk op het vak van leraar verder toegenomen. Het is van groot belang dat het SKOW haar medewerkers blijft stimuleren en faciliteren om te werken, passend

in de tijd waarin we leven. Een goed personeelsbeleid wordt dan ook door het bestuur gezien als voorwaarde hiervoor.

In 2015 zijn de gesprekken met de Vereniging voor Protestant Christelijk Onderwijs Wassenaar om te komen tot een bestuurlijke fusie voortgezet. Het bestuur gaat er vanuit dat er in 2016 een definitief besluit wordt genomen om te fuseren of van deze fusieplannen af te zien.

Al met al voldoende om terug te kijken op een interessant en geslaagd bestuurlijk jaar 2015.

Wij danken alle geledingen binnen onze organisatie, alle ouders, kinderen en vrijwilligers voor hun bijdrage en wensen u veel plezier met het lezen van dit verslag.

Namens de overige bestuursleden,

Rob de Jong, directeur-bestuurder
Emile Witlox, voorzitter Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	4
Verslag intern toezichthouder	6
1. Organisatie	8
1.1 Missie / visie / kernwaarden	9
1.2 Bestuur	10
1.3 Dagelijks bestuur / management	11
1.4 Management	11
1.5 Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)	11
2. Identiteit	13
3. Onderwijs	14
3.1 Inspectie	14
3.2 Leerlingen	14
3.3 Toelatingsbeleid	16
3.4 Onderwijskundige ontwikkelingen	16
3.4.1 Kwaliteitszorg	16
3.4.2 Ontwikkelingen / opbrengsten / resultaten	17
3.5 Samenwerkingsverbanden	17
3.5.1 Passend onderwijs (PPO Leiden)	17
3.5.2 ScholenCollectief Wassenaar	18
3.5.3 Schematisch overzicht samenwerkingsverbanden	19
3.6 Overblijfgeregeling in scholen	19
3.7 Voor- en naschoolse opvang	20
3.8 Huisvesting	20
3.8.1 Gebruiksvergunningen	21
4. Personeel	22
4.1 Personeel en formatie	22
4.2 Personele bezetting 31-12-2015	22
4.2.1 Functiecategorieën	24
4.2.2 Bovenschools management	24
4.2.3 Personeels- en arbeidsmarktbeleid	24
4.2.4 Deskundigheidsbevordering	25
4.3 Instroom	25
4.3.1 Opleidingstrajecten	25
4.4 Doorstroom / mobiliteit	26
4.4.1 Uitbreiding van benoemingsomvang	26
4.4.2 Vermindering van benoemingsomvang/BAPO / duurzame inzetbaarheid	26
4.5 Uitstroom	26
4.5.1 Ontslag van personeel	26
4.5.2 Arbeidsongeschiktheid	26
4.6 Verzuimbeleid en overige Arbo-zaken	27
4.6.1 Ziekteverzuim	27
4.6.2 Kortdurend verzuim	28
4.6.3 Langdurig verzuim	28
4.6.4 Preventiemedewerker	28
4.6.5 Scholing Bedrijfshulpverleners (BHV)	28
4.6.6 Training contactpersonen / vertrouwenspersonen (intern)	28

4.7	Verlof (personeel)	28
4.8	Personele activiteiten	29
4.8.1	Lief en leed	29
4.8.2	Kerstgeschenken	29
4.8.3	Jubilea	29
4.9	Vertrouwenspersoon	29
4.10	Klachtenprocedure	29
5.	Financiën	30
5.1	Resultaat over 2015	30
5.2	Prestatiebox	32
5.3	Financiële positie	32
5.4	Kengetallen	33
5.5	Treasurybeleid	34
5.6	Continuïteitsparagraaf	34
5.6.1	Leerlingen en personeel	35
5.6.2	Meerjarenbegroting en meerjarenbalans	35
5.7	Interne controle en beheersing van risico's	37
	Bijlagen bij bestuursverslag SKOW 2015	38
	Bijlage 1: besproken zaken bestuur SKOW	38
	Bijlage 2: besproken zaken directiebestuur SKOW	41
	Bijlage 3: ontwikkelingen / opbrengsten / resultaten	43
	Bijlage 4: scholingsactiviteiten 2015	53
	Bijlage 5: verklaring gebruikte afkortingen	55

Verslag intern toezichthouder

Een wettelijk verplicht onderdeel van het jaarverslag binnen de continuïteitsparagraaf vormt het verslag van de toezichthouder. Binnen de Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar is statutair geregeld dat het Algemeen Bestuur (AB) is belast met het toezicht op het Dagelijks Bestuur (DB). Deze beide onderdelen vormen tezamen het Bestuur, maar zijn organiek en functioneel gescheiden. Gedurende het jaar 2015 bestond het AB uit vijf bestuursleden, te weten dhr. E.J.P. Witlox (voorzitter), mw. M.D. Heringa (tot 08-12-2015), dhr. S.L.A.J. Piek (vanaf 08-12-2015), dhr. P.P.F. Noordover (secretaris), dhr. P.H. Suiker en dhr. W.E. Zandbergen (penningmeester).

Mutaties in het DB hebben zich dit verslagjaar niet voorgedaan, waarvan dhr. R.J. de Jong als enig uitvoerend bestuurslid (directeur-bestuurder) deel uitmaakte. De leden van het AB ontvangen voor hun bestuurlijke werkzaamheden geen beloning.

In het verslagjaar is het AB met het DB zeven keer in geagendeerde vergaderingen bijeen geweest; van welke vergaderingen notulen worden opgemaakt, alsmede een keer in een niet geagendeerde vergadering, welke niet wordt genotuleerd en waarbij onderwerpen aan de orde zijn, die op dat moment worden ingebracht. Daarnaast is buiten vergadering overleg geweest tussen het DB en het AB in wisselende bezetting, indien zulks wenselijk was. Het AB verkrijgt haar informatie ten behoeve van haar toezichthoudende taak naast die uit externe bronnen (o.a. Inspectie), mededelingen vanuit het DB en jaarverslag, in de vorm van periodieke rapportering door het DB. Hiertoe is een z.g. jaarkalender opgesteld, waarin is vastgelegd welke informatie aan het AB wordt verstrekt, in welke vorm en op welke tijdstippen. Eveneens ontvangt het AB desgevraagd aanvullende informatie van het DB buiten de jaarkalender dan wel verstrekt laatstgenoemde deze spontaan aan het AB. Informatie van meer algemene aard ontvangt het AB in de vorm van publicaties in vakliteratuur en seminars.

Het SKOW hanteert bij het uitoefenen van haar bestuur de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs, zoals opgesteld door de PO-Raad. Bij de uitoefening van haar toezichthoudende taak maakt het AB gebruik van het door haar daartoe opgestelde intern toezichtkader (ITK). Hierin is een set uitspraken opgenomen waaraan het AB hecht en welke betreffen de mate van professioneel handelen binnen de organisatie. Aan deze uitspraken toetsen de intern toezichthouders het beleid, de besluiten en het functioneren van de directeur-bestuurder. Naast het intern toezichtkader hanteren het AB en het DB een bestuurlijk toetsingskader (BTK), waarin concrete normen en indicatoren zijn vastgelegd over een zestal inhoudelijke beleidsdomeinen, geënt op de grondslag, de visie en de missie van de Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar.

Op grond van de Wet op het primair onderwijs (WPO) heeft het AB in het verslagjaar naast het houden van toezicht op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door het bestuur en het toezicht op de rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen van de school, verkregen op grond van de WPO, alsmede het met raad terzijde staan van het DB, de navolgende verplichte taken verricht: goedkeuren van de (meerjaren) begroting, het goedkeuren van het jaarverslag, het goedkeuren van het strategisch meerjarenplan, het aanwijzen van de (controlerend) accountant, het afleggen van verantwoording over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden (verslag toezichthouder).

In de uitoefening van haar taak als raadgever, heeft het AB met het DB naast onderwerpen het onderwijs, waaronder invoering tabletonderwijs, financiën en personeel betreffende, o.a. overleg gevoerd inzake de aanbevelingen van de accountant bij de door deze afgegeven goedkeurende verklaring, procuratie, interne controle en functiescheiding.

Ook heeft het AB contacten onderhouden met stakeholders. In dit verband heeft informatie-

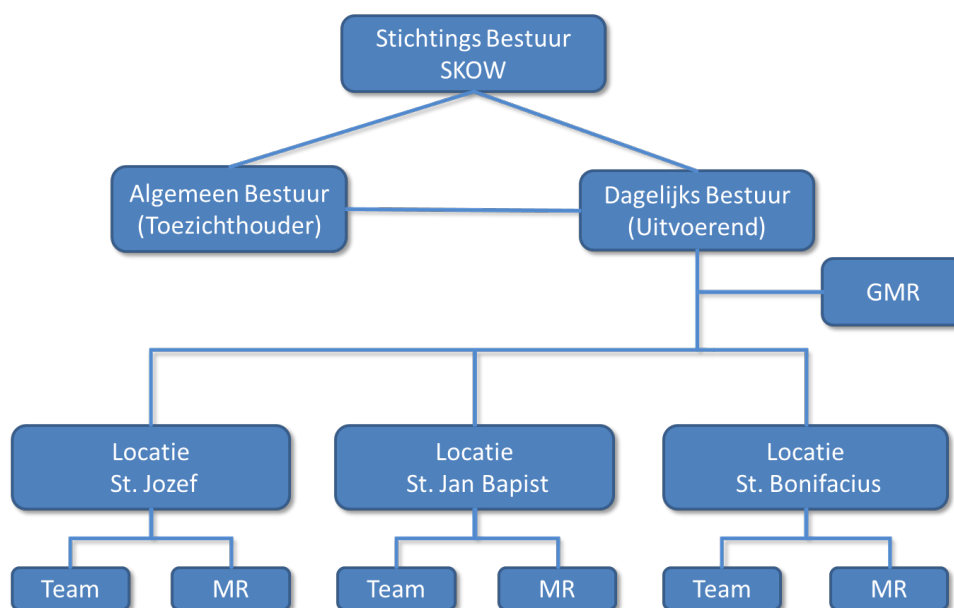
uitwisseling plaatsgevonden met medewerkers, GMR en bankier. Waar nodig is specifieke expertise ingewonnen bij externe deskundigen. Voorts heeft het jaargesprek plaatsgevonden met de directeur-bestuurder als zodanig en is het eigen functioneren van het AB aan de orde geweest.

Het AB heeft in het verslagjaar de samenwerking met het DB en het bestuur als geheel als constructief mogen ervaren en spreekt de wens uit deze werkwijze in de toekomst te kunnen voortzetten.

1. Organisatie

De Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar (SKOW) is het bevoegd gezag van een drietal basisscholen in de gemeente Wassenaar, t.w. de St. Bonifaciuschool, St. Jan Baptistschool en de St. Jozefschool. De rechtspersoon van het bevoegd gezag is een stichting, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Den Haag onder nummer 000022031294

De organisatie van de Stichting is in onderstaand organigram in beeld gebracht.

Het Stichtingsbestuur bestaat uit een algemeen bestuur (AB) met toezichthoudende leden en een dagelijks bestuur (DB) met uitvoerende leden.

De directeur-bestuurder (DB) is de eindverantwoordelijke voor de scholen en tevens belast met de voorbereiding, vaststelling en uitvoering van beleid. Het bestuur is als geheel (AB en DB) verantwoordelijk en vormt het bestuur in de zin van de wet.

Een en ander is vastgelegd in de statuten, het bestuursreglement en het managementstatuut. In laatstgenoemde document is ook de taak- / verantwoordelijkheidsverdeling tussen het dagelijks bestuur en het schoolmanagement (locatiedirecties) beschreven.

Het algemeen bestuur heeft in 2015 mede op basis van het vastgestelde interne toezichtskader en bestuurlijk toetsingskader invulling gegeven aan de rol als intern toezichthouder. Belangrijke bron van informatie voor het algemeen bestuur zijn de bestuursrapportages zoals die door de directeur-bestuurder worden aangeboden.

1.1 Missie / visie / kernwaarden

In 2015 heeft het algemeen bestuur het nieuwe beleidsplan 2015-2019 vastgesteld. Ten aanzien van missie, visie en kernwaarden is het volgende opgenomen in het beleidsplan:

Missie SKOW

De missie van de SKOW is het creëren van een schoolomgeving in het primair onderwijs waarin leerkrachten en leerlingen, met respect voor een ieder, het beste onderwijs geven en ontvangen met een katholieke grondslag.

Met als motto: **'Bij de SKOW maken de mensen het verschil'**.

Visie SKOW

De SKOW is met haar scholen **vernieuwend, ondernemend en onderscheidend**. De SKOW wil in toenemende mate de onderwijsbehoeften en specifieke talenten van ieder kind als uitgangspunt nemen om passend onderwijs te kunnen bieden met moderne en gedifferentieerde onderwijsmethoden. Het bevorderen van sociale vaardigheden en culturele vorming maken in toenemende mate deel uit van het onderwijsproces. Daarbij zal ook steeds vaker gebruik gemaakt worden van de mogelijkheden van ICT.

Door het aangaan van 'partnerschap' met onder anderen ouders/verzorgers, Schooladviesdienst, kinderopvang, zorginstanties en gemeente wil de SKOW bijdragen aan de volledige ontwikkeling van kinderen. Goed onderwijs is onze kerntaak, maar een bredere maatschappelijke uitdaging gaan wij niet uit de weg.

Kernwaarden

Hoe maken wij onze missie en visie waar? Dat doen we door ons in ons dagelijks handelen te laten leiden door een aantal kernwaarden:

Mensgericht / betrokken

Dat wij bij de SKOW mensgericht en betrokken zijn, uit zich op diverse manieren:

- Wij geloven dat ieder mens in beginsel goed en uniek is. Bij ons zijn alle kinderen dan ook welkom in hun authenticiteit, en doen we recht aan de onderlinge verschillen. We hebben respect voor ieders achtergrond, godsdienst of levensbeschouwing. We willen kinderen vormen tot mensen die, met al hun verschillen, op elkaar gericht en betrokken zijn
- We koesteren ons personeel als het 'goud' van de organisatie. We onderkennen hun spilfunctie bij het vervullen van onze ambities en doelen. Onze personeelsleden vervullen een voorbeeldfunctie, bieden onderwijs op maat, zijn integer, staan midden in de samenleving, zijn in staat te reflecteren op eigen handelen, kortom: zijn professioneel.
- We investeren in wederzijdse betrokkenheid tussen school en ouders en maken ruimte voor ontmoeting.
- Alle betrokken bij de SKOW voelen zich veilig, gerespecteerd en gewaardeerd. Er is aandacht voor tolerantie en onderlinge solidariteit. Er is sprake van menselijke maat.

Samen(werken)

Ook deze kernwaarde is voor ons op verschillende niveaus leidend:

- Mens-zijn kun je niet alleen. Daar heb je anderen bij nodig. Mensen zijn in wezen gericht op relaties. Onze scholen realiseren dan ook een klimaat waarin kinderen en volwassenen elkaar leren kennen, begrijpen en waarderen op basis van respect en vertrouwen. Mensen ontmoeten kan op veel manieren. Op de scholen van de SKOW willen we elkaar ook ontmoeten in bestaande rituelen, feesten en symbolen uit de katholieke traditie.

- De SKOW wil in goede samenwerking doelen en ambities bereiken. Daarvoor is het nodig dat intern iedereen bekend is met de te bereiken doelen en deze onderschrijft. ‘Samen werkend’ kunnen we de doelen bereiken en ‘samen werkend’ kunnen we kinderen het beste bieden.
- Ook externe samenwerking met andere scholen, schoolbesturen en de gemeente Wassenaar is van belang in het streven van de SKOW om niet alleen nu maar ook in de toekomst kwalitatief hoogwaardig onderwijs te blijven aanbieden. Samenwerking, met als uitgangspunten leren van elkaar en elkaar versterken, biedt voor alle betrokkenen meer en betere kansen.

Innovatief

Bij de SKOW zijn we niet snel tevreden. We willen telkens verbeteren, innoveren, nieuwe doelen stellen en deze ook bereiken. Daarmee zetten we ontwikkelingen in gang en inspireren we kinderen en personeelsleden om met ons mee op weg te gaan naar een toekomst die we niet kennen maar mede zullen moeten vormgeven.

Veelzijdige ontwikkeling

De SKOW heeft de ambitie om alle kinderen op de scholen passend onderwijs te bieden. Aansluitend bij de diverse onderwijsbehoeften van de leerlingen behalen de scholen zo hoog mogelijke leerresultaten op velerlei gebied. De SKOW wil uit ieder kind halen wat er in zit. Kinderen kunnen hun talenten veelzijdig ontwikkelen op cognitief, creatief, motorisch en sociaal gebied. Zij worden optimaal toegerust voor het voortgezet onderwijs.

Diversiteit

Diversiteit is voor ons op verschillende manieren van belang:

- Ieder mens is anders. We hebben allemaal verschillende talenten en groeien op in verschillende omstandigheden. Wij zijn ons bewust van die verschillen en willen alle kinderen op onze scholen gelijke kansen bieden. Gedrag dat mensen tegen elkaar opzet, wijzen wij af. Zo leren wij kinderen ook omgaan met diversiteit in de samenleving.
- Elke school is anders. De SKOW staat voor eenheid in verscheidenheid. Binnen de door de SKOW geformuleerde ambities en doelen mogen de scholen zich onderscheiden en zich profileren op hun eigenheid. Juist die eigenheid geeft voor veel (toekomstige) ouders de doorslag bij hun keuze voor één van de scholen van de SKOW. We zijn ons ervan bewust dat het voor elke school een uitdaging is om zich te profileren met haar specifieke eigenheid in een tijd waarin er steeds minder ruimte lijkt te zijn voor die eigen keuzes.

1.2 Bestuur

De samenstelling van het algemeen bestuur is opgenomen in het verslag van de toezichthouder (AB).

Het algemeen bestuur van de SKOW is onbezoldigd. Het dagelijks bestuur is in dienst van de Stichting en daarmee de enige bezoldigde bestuurder. Van toepassing voor de directeur-bestuurder is de CAO-PO.

In het verslagjaar is het bestuur van de Stichting 7 maal in een reguliere vergadering bijeen geweest. Onderwerpen die tijdens deze bestuursvergaderingen besproken zijn, al dan niet voorzien van een korte toelichting zijn opgenomen in [bijlage 1](#) bij dit verslag.

Het bestuur is 2 maal bijeen geweest buiten de reguliere vergaderingen. Van deze bijeenkomsten is geen verslaglegging beschikbaar.

Het bestuur is éénmaal bijeen geweest met de GMR. Van deze bijeenkomst is verslaglegging beschikbaar.

1.3 Dagelijks bestuur / management

Het management van de SKOW bestond in 2015 uit het dagelijks bestuur, t.w. de directeur-bestuurder en de locatiedirecteuren.

De directeur-bestuurder was het bevoegd gezag in de zin van de wet op het Primair onderwijs. De verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen de directeur-bestuurder en de locatiedirecteuren is vastgelegd in het directiereglement.

De directeur-bestuurder heeft periodiek met de directies van de scholen gesproken over de ontwikkelingen in de betreffende school. Dit betrof alle deelgebieden of een specifiek (begroting, formatie) terrein.

De directeur-bestuurder heeft ook zorg gedragen voor de communicatie naar diverse geledingen. Dit gebeurde op de volgende wijze:

- aanwezigheid bij vergaderingen: directiebestuur (voorbereiding en voorzitterschap), vergaderingen van de GMR, vergadering MR (alleen op verzoek), evt. commissies en werkgroepen.
- aanwezigheid bij vergaderingen ouderverenigingen d.m.v. vertegenwoordiging door leden van de locatiedirectie en/of teamleden.

Op lokaal bovenschools niveau was de directeur-bestuurder in 2015 actief betrokken bij het ScholenCollectief Wassenaar, als lid van de Raad van Bestuur. Tevens was de directeur-bestuurder in 2015 lid van het bestuur van het samenwerkingsverband passend primair onderwijs Leiden waarvan ook de SKOW deel uit maakt.

1.4 Management

Het management van de SKOW bestond uit de gezamenlijke directies van de scholen onder het bestuur. De directeur-bestuurder is voorzitter van het management. Ultimo 2015 was de samenstelling als volgt:

Rob de Jong, directeur-bestuurder
Ton Beijersbergen, locatiedirectie St. Bonifaciuschool
Johanneke Reinders, locatiedirectie St. Bonifaciuschool
Jos Dohle, locatiedirectie St. Jozefschool
Caroline de Wild, locatiedirectie St. Jan Baptistschool.

De samenstelling van het management is in 2015 gewijzigd. De locatiedirecteur (Erna Lansink) van de St. Bonifaciuschool heeft per 1 augustus 2015 haar werk in het onderwijs beëindigd. Voor haar functie is per 1 augustus 2015 een nieuwe locatiedirecteur (Johanneke Reinders) aangesteld.

Het management van de SKOW is in het verslagjaar diverse keren bijeen geweest. De vergadering wordt steeds gehouden op één van de scholen van de stichting. De onderwerpen die zijn besproken zijn opgenomen in [bijlage 2](#).

1.5 Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)

De GMR telde gedurende het verslagjaar 6 personen: 3 personeelsleden en 3 ouders.

De GMR heeft in 2015 veel werk verzet. De stabiliteit van de GMR is verder gecontinueerd ondanks een wisseling in 2015. De GMR heeft haar positie binnen de organisatie verder versterkt. De GMR heeft in 2015 veel tijd besteed aan de behandeling en bespreking van diverse beleidsdocumenten zoals die (gaan) gelden voor de Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar.

Speciale aandacht is er binnen de GMR geweest voor het arbobeleid, Passend Onderwijs en de voortgang bestuurlijke samenwerking.

Verder is er in de GMR gesproken over: het GMR-reglement, de begroting SKOW 2015, het huishoudelijk reglement en de functiemix.

De GMR is dit verslagjaar meerdere malen bijeen geweest. De directeur-bestuurder was steeds aanwezig namens het bestuur. Tevens is een overleg geweest tussen de GMR en het bestuur SKOW. Naast de hierboven genoemde onderwerpen zijn ook veel andere zaken aan de orde geweest in de GMR. Voor een overzicht hiervan wordt verwezen naar het jaarverslag van de GMR. De samenwerking tussen bestuur en GMR was ook in 2015 zeer positief en constructief.

2. Identiteit

De SKOW en haar scholen werken vanuit een katholieke levensvisie.

Deze visie is geconcretiseerd d.m.v. projecten op basis van ervaringscatechese, waarbinnen de Bijbel en de christelijke feestdagen een plaats hebben, evenals openheid en respect voor andere religies.

De scholen hebben daarbij aandacht besteed aan de goede contacten met kerk en parochie.

Waar mogelijk en gewenst hebben de scholen ook bijgedragen aan de voorbereidingen van de sacramenten Eerste Communie en Vormsel.

Gedurende het verslagjaar is op alle scholen (St. Jozefschool, St. Bonifaciuschool en St. Jan Baptist) gewerkt met de projecten 'Hemel en Aarde'.

De katholieke grondslag van de scholen is altijd herkenbaar binnen de sociale context. De begrippen omgang met elkaar, welzijn, steun geven, acceptatie, begrip, omgaan met verschillen, veiligheid en het hanteren van normen en waarden staan hierbij steeds centraal. Zij dienen als basis voor een fijne sfeer binnen onze scholen. Visies en handelen zijn steeds gebaseerd op het goede van elk mens.

Dit alles betekent dat de scholen toegankelijk zijn voor alle kinderen, waarbij wij van de ouders verwachten dat zij onze katholieke visie respecteren, zoals wij de geloofsopvattingen van anderen ook zullen respecteren.

In 2015 heeft het management zich georiënteerd op een nieuwe invulling van identiteitsbegeleiding. Dit heeft geleid tot een hernieuwde dialoog met de parochie waaruit afspraken zijn voortgekomen voor begeleiding in 2015. De activiteiten zoals afgesproken zijn in 2015 uitgevoerd.

Op een gezamenlijke studiedag van de teams van de SKOW is een inspirerende lezing gehouden door de diaken. Daarnaast is vanuit de parochie invulling gegeven aan de specifieke naamdagen van de scholen t.w. Jozef, Bonifacius en Jan Baptist. Daarvoor is de diaken in alle groepen geweest.

In de planning van de scholen zal voorafgaand aan elke schooljaar worden bezien op welke wijze vanuit de parochie een bijdrage kan worden geleverd aan de identiteitsbegeleiding. Daarbij zal het zeker mogelijk zijn ook een beroep te doen op andere mogelijkheden om bewust met de identiteit om te gaan binnen de scholen van de SKOW.

In dit hoofdstuk van het jaarverslag wordt specifiek aandacht besteed aan de levensbeschouwelijke identiteit (van de scholen) van de SKOW.

Identiteit is meer dan alleen de levensbeschouwelijke identiteit. De identiteit wordt mede bepaald door de wijze waarop onderwijs wordt geboden, het personeelsbeleid, huisvestingsbeleid en ook financieel beleid. In het beleidsplan SKOW 2015-2019 wordt aangegeven op welke wijze deze aspecten invulling krijgen en in dit jaarverslag staat vermeld hoe dat in 2015 is gebeurd.

3. Onderwijs

3.1 Inspectie

Gedurende het verslagjaar heeft de inspectie geen bezoeken gebracht aan de scholen van de SKOW.

In 2015 is er ook geen sprake geweest van een gesprek tussen inspectie en bestuur. Een dergelijk gesprek kan jaarlijks, op initiatief van de inspectie, plaatsvinden. De inspectie heeft hiertoe geen aanleiding gezien, wat betekent dat alle drie de scholen het vertrouwen van de inspectie hebben en vallen onder zogenaamd regulier basistoezicht.

Ook de jaarlijkse risicoanalyse die de inspectie jaarlijks intern opstelt gaf geen aanleiding voor een schoolbezoek buiten de reguliere cyclus.

Concreet betekent dit dat de kwaliteit van de scholen ten minste op voldoende wijze voldoet aan de gestelde eisen.

3.2 Leerlingen

Op de teldatum 1 oktober 2015 telden de scholen 655 leerlingen.

Dit aantal was 13 leerlingen hoger dan de teldatum 1 oktober 2014.

Het leerlingenaantal was als volgt verdeeld over de scholen:

St. Jan Baptistschool	211 (-4)
St. Jozefschool	219 (+15)
St. Bonifaciuschool	225 (+2)

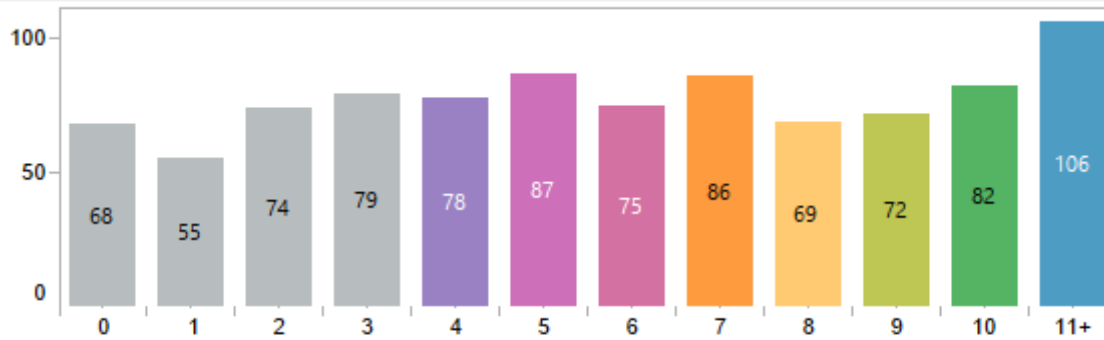
De stijging van het leerlingenaantal in 2015 was niet voorzien. Er was uitgegaan van een stabiel aantal leerlingen. Gedurende het jaar bleek als gevolg van extra tussentijdse instroom dat het leerlingenaantal zelfs licht zou groeien.

Het leerlingenaantal zal op basis van de gegevens ultimo 2015 per 1 oktober 2016 vermoedelijk iets stijgen als gevolg van de sluiting van een basisschool in Wassenaar per 1 augustus 2016.

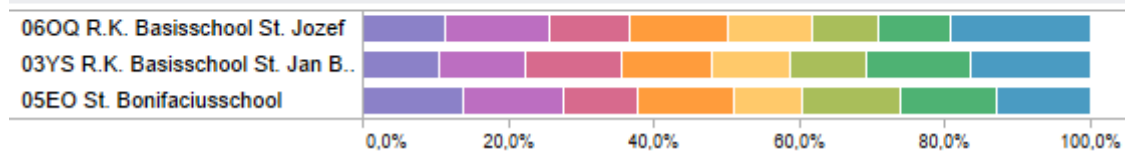
Het volgende overzicht is, wat betreft prognoses, gebaseerd op de gemeentelijke prognoses en de feitelijke situatie op de scholen ultimo 2015.

School	Leerlingen 01-10-2013 werkelijk	Leerlingen 01-10-2014 werkelijk	Leerlingen 01-10-2015 werkelijk	Leerlingen 01-10-2016 Prognose	Leerlingen 01-10-2017 Prognose	Leerlingen 01-10-2018 Prognose
St. Bonifaciuschool	217	223	225	<u>228</u>	<u>228</u>	<u>230</u>
St. Jan Baptistschool	210	215	211	<u>220</u>	<u>216</u>	<u>216</u>
St. Jozefschool	204	204	219	<u>222</u>	<u>215</u>	<u>215</u>
Totaal	631	642	655	<u>670</u>	<u>659</u>	<u>661</u>

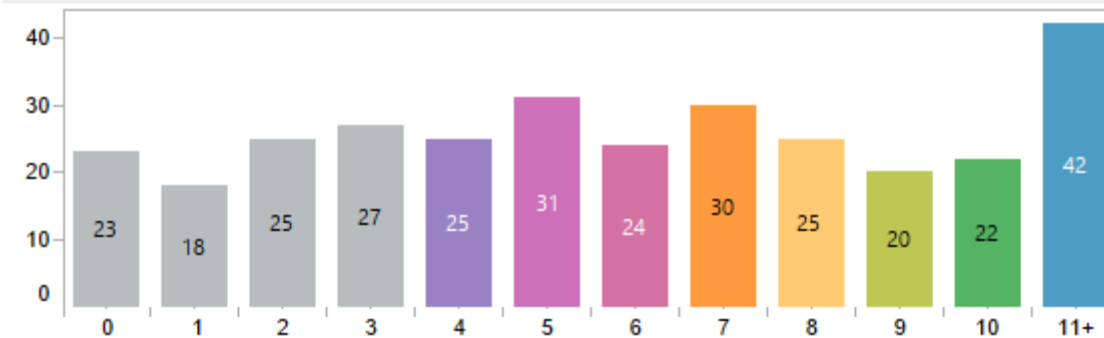
Leeftijdsofbouw huidige leerlingpopulatie en verwachte instroom (0 t/m 3 jaar)

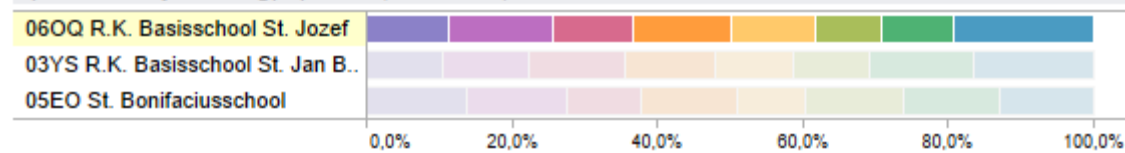
Opbouw leeftijd leerlingpopulatie (1-10-2015)

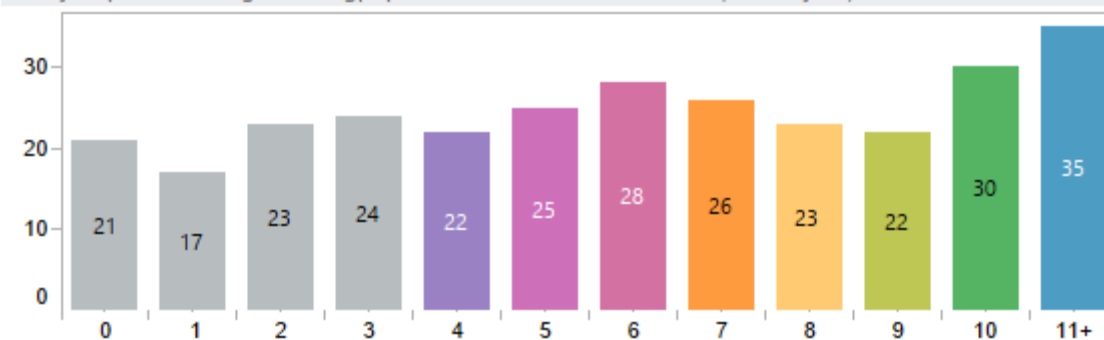
Leeftijdsofbouw huidige leerlingpopulatie en verwachte instroom (0 t/m 3 jaar)

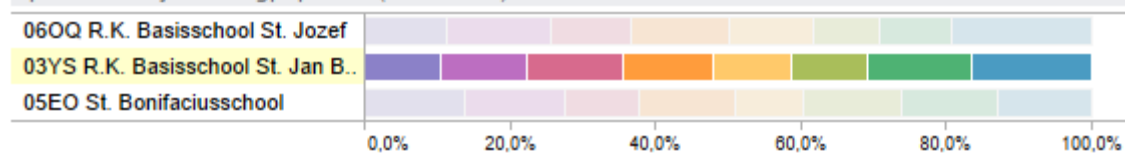
Opbouw leeftijd leerlingpopulatie (1-10-2015)

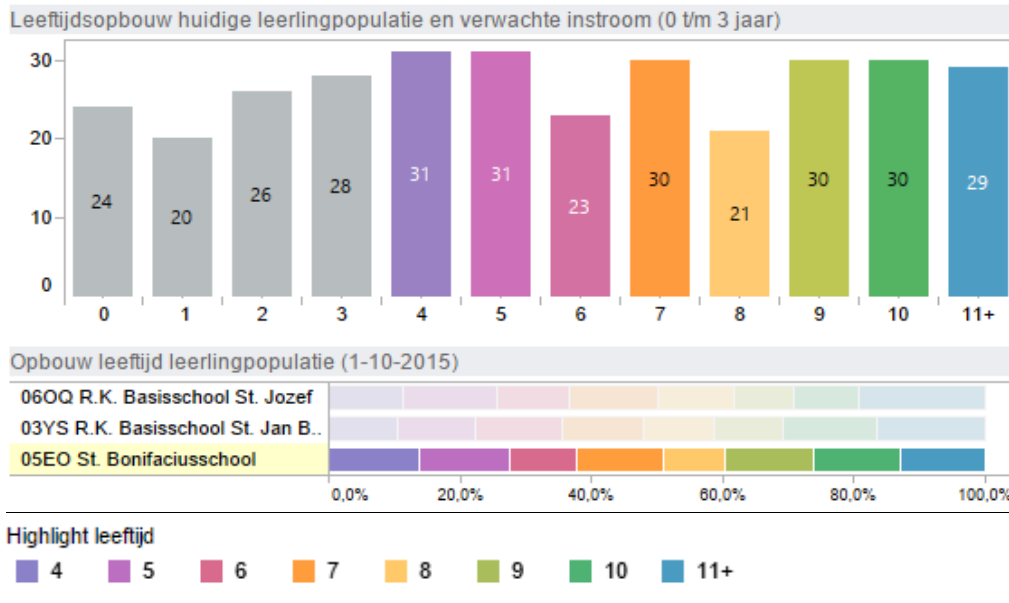

Leeftijdsofbouw huidige leerlingpopulatie en verwachte instroom (0 t/m 3 jaar)

Opbouw leeftijd leerlingpopulatie (1-10-2015)

3.3 Toelatingsbeleid

Het toelatingsbeleid is voor alle drie de scholen uniform. Een afschrift van het beleid, waarin ook opgenomen de regeling schorsing en verwijdering, is op elke school aanwezig. Het toelatingsbeleid is in 2015 niet gewijzigd.

3.4 Onderwijskundige ontwikkelingen

3.4.1 Kwaliteitszorg

Bij de ontwikkeling van kwaliteitszorg hebben de scholen ook in 2015 o.a. gebruik gemaakt van de systematiek 'Werken met kwaliteitskaarten' (WMK-po) van Cees Bos. De systematiek is een hulpmiddel bij kwaliteitsontwikkeling en het gebruik is geen doel op zich.

Op basis van de planning zoals opgenomen in de Schoolplannen 2015-2019, die in 2015 zijn vastgesteld, is / wordt 'WMK' ingezet indien relevant.

Naast de input die de kwaliteitszorgsystematiek ons biedt is kwaliteitszorg altijd aan de orde van de dag in onze scholen. Ook in 2015 was dit het geval. Hieronder volgt een (niet volledige) opsomming van onderwerpen:

- opbrengstgericht werken, leidend tot een verbetering van behaalde resultaten;
- implementatie afspraken ondersteuningsplan passend onderwijs;
- implementatie handelingsgericht werken (HGW);
- versterken / verbreden van ouderbetrokkenheid m.n. middels ouder-kind gesprekken en gesprekken binnen de ondersteuningsteams;
- werken aan onderwijs op basis van onderwijsbehoefte (wat heeft dit kind nodig);
- doorontwikkeling van ICT in het onderwijs, w.o. het in gebruik nemen van tablets (Snappet) in de groepen 4 t/m 8;
- ontwikkeling van arbobeleid w.o. een raamplan en uitvoeren van risico-inventarisatie en – evaluatie.
- uitvoering personeelsbeleid (gesprekkencyclus);
- implementatie jaartaak op basis van de CAO 2014;
- onderwijs in rekenen en wiskunde (Snappet);
- onderwijs in Nederlandse taal (nieuwe methodes).

3.4.2 Ontwikkelingen / opbrengsten / resultaten

De scholen hebben zich in 2015 (in)direct bezig gehouden met de hierboven genoemde ontwikkelingen. In [bijlage 3](#) worden ontwikkelingen beschreven, aangevuld met een aantal concrete opbrengsten en resultaten. Eerst worden bovenschoolse ontwikkelingen aangegeven gevolgd door meer schoolspecifieke zaken.

3.5 Samenwerkingsverbanden

3.5.1 Passend onderwijs (PPO Leiden)

Vanaf 1 augustus 2014 participeert de Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar in het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Leiden e.o.

De samenstelling van het samenwerkingsverband Passend Onderwijs is door de overheid bepaald en betreft een samenvoeging van de 'oude' samenwerkingsverbanden WSNS Wassenaar en WSNS Leiden e.o. waarbij ook de besturen voor Speciaal (Basis)Onderwijs betrokken zijn.

In het Ondersteuningsplan 2014-2016 worden de volgende zaken nader beschreven:

- missie, visie en ambities
- beoogde resultaten
- inrichting passend onderwijs
- ouders en medezeggenschap
- inrichting samenwerkingsverband
- passend onderwijs in relatie tot gemeentelijk beleid
- kwaliteitsontwikkeling
- financiën

Een aantal resultaten die in de eerste periode zijn behaald op het niveau van het samenwerkingsverband:

- Uit metingen van de implementatiemonitor blijkt dat ouders zich relatief goed gehoord en betrokken voelen in de ondersteuningsteams en het gesprek met school. Uiteraard blijft deze doelstelling altijd voor verbetering vatbaar, volledige realisatie is daarom niet aan de orde.
- Iedere school beschikt over een jeugd- en gezinswerker. De inhoudelijke samenwerking tussen school en jeugd- en gezinswerker verdient nog wel aandacht.
- Alle scholen beschikken over de randvoorwaarden om een ondersteuningsteam (OT) te organiseren. Aandacht blijft nodig voor de transitie van een OT van vast overlegmoment naar flexibel en collegiaal netwerk.
- Alle kringen beschikken over een ExpertTeam. De exacte reikwijdte van de opdracht en taakinvulling van de experts is nog onderwerp van discussie.
- De scholen zijn gestart met het gebruiken van het groeidocument bij het interne en externe overleg over een leerling.
- Alle scholen werken in belangrijke mate handelingsgericht.
- Bij plaatsing van een leerling in het speciaal (basis) onderwijs worden afspraken gemaakt over de terugkoppeling naar de basisschool.
- Binnen kringen worden plannen ontwikkeld voor basisondersteuning op kringniveau.
- Het samenwerkingsverband kent alle thuiszitters en zoekt met betrokken schoolbesturen en gemeenten en partners in de jeugdhulp naar oplossingen.

De onderwijsinspectie heeft in 2015 opnieuw een oordeel gegeven over het samenwerkingsverband. Op basis van de beschikbare gegevens heeft de inspectie een positief oordeel gegeven over de start van passend onderwijs in het nieuwe samenwerkingsverband.

Voor de scholen van de SKOW kan gesproken worden over een verdere doorstart in 2015. Passend onderwijs betekende voor onze scholen vooral doorgaan op de ingeslagen weg. De werkwijze onder Passend Onderwijs sluit zeer goed aan bij de reeds bestaande werkwijze.

Positief is ook de dienstverleningsovereenkomst die de Schooladviesdienst Wassenaar heeft gesloten met het swv. Passend Onderwijs. Ook dit betreft continuering van bestaande dienstverlening door de SAD aan de Wassenaar scholen. Eind 2015 is de intentie uitgesproken de dienstverleningsovereenkomst te verlengen tot en met 1 augustus 2018. In 2015 was de directeur-bestuurder van de SKOW lid van het bestuur van de Vereniging Passend Onderwijs.

Voor meer informatie over het samenwerkingsverband Passend Onderwijs wordt hierbij verwezen naar www.ppuregioleiden.nl. Op deze site is alle informatie te vinden over het samenwerkingsverband.

3.5.2 ScholenCollectief Wassenaar

Het bestuur van de SKOW participeert vanaf de oprichting in de Stichting ScholenCollectief Wassenaar. Deze samenwerkingsstichting heeft tot doel de samenwerking tussen de Wassenaar basisscholen te bevorderen waar dat gewenst is, zonder dat de identiteit en cultuur ter discussie staan.

In 2015 zijn o.a. de volgende items aan de orde geweest binnen het ScholenCollectief. Indien relevant worden ook resultaten vermeld.

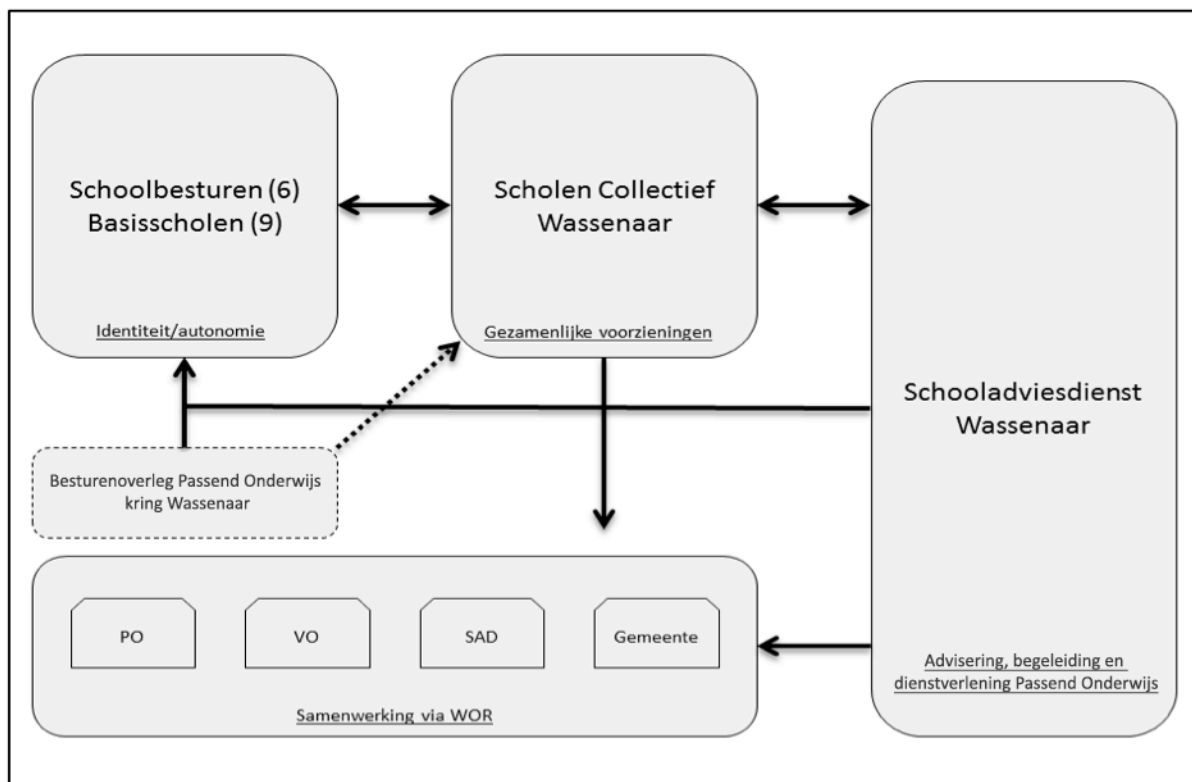
- Convenant Schooladviesdienst Wassenaar; In 2015 is een nieuw convenant opgesteld en vastgesteld voor de periode 2016 t/m 2019.
- Externe vertrouwenspersoon; Er is een nieuwe externe vertrouwenspersoon benoemd in het kader van de regeling Seksuele Intimidatie Wassenaar.
- Studiemiddagen; In samenwerking met de SAD is invulling en uitvoering gegeven aan een tweetal studiemiddagen voor directies in Wassenaar m.n. gericht op passend onderwijs
- Passend Onderwijs; Het ScholenCollectief vormt binnen het samenwerkingsverband PPO de kring Passend Onderwijs Wassenaar.
- Personeelsbeleid; Er is informatie uitgewisseld over personeelsbeleid m.n. over de Wet Werk en Zekerheid.
- Verordening onderwijshuisvesting Wassenaar; Er is input geleverd voor de nieuwe huisvestingsverordening Wassenaar.
- Schoolwisseling; Er is een nieuw protocol 'schoolwisseling' vastgesteld.

Naast bovengenoemde zaken was er ook aandacht voor:

- Talentum
- vakantierooster
- schoolzwemmen
- samenwerking met Voorschoten
- begeleiding beginnende leerkrachten
- opvoedingsondersteuning
- samenwerking SKW

Ook in 2015 is het belang van goede samenwerking op lokaal niveau onderkend en is er invulling aan gegeven.

3.5.3 Schematisch overzicht samenwerkingsverbanden

Opmerking: De Stichting Katholiek Onderwijs Wassaenaar is één van de 6 schoolbesturen voor primair onderwijs in Wassaenaar.

3.6 Overblijfregeling in scholen

Het bestuur van de SKOW is conform de wet- en regelgeving verantwoordelijk voor een overblijfvoorziening. De scholen van de SKOW school geven de regeling zelf vorm, maar wel met inachtneming van het wettelijk vastgesteld kader.

Elk jaar, dus ook in 2015 zijn er scholingsbijeenkomsten georganiseerd voor overblijfkraften. De scholing wordt door de overblijfcoördinatoren van de scholen op schoolniveau georganiseerd. In 2015 is daarvoor ook gebruik gemaakt van de diensten van de Schooladviesdienst Wassaenaar.

Bijna alle overblijfmedewerkers (vrijwilligers, die in aanmerking komen voor een vrijwilligersvergoeding, bekostigd uit de opbrengsten van het overblijven) werkzaam binnen de scholen hebben nu één of meer scholingsactiviteiten gevolgd.

Al enige jaren is voor alle overblijfmedewerkers een zogenaamde 'verklaring omtrent het gedrag' verplicht. De SKOW heeft ook in 2015 zorggedragen voor de aanwezigheid van gevraagde verklaringen.

De overblijfregelingen van de scholen zijn op alle locaties beschikbaar. M.b.t. de kosten voor ouders is er nog sprake van verschillen. De hoge(re) kosten voor de ouders van de St. Jan Baptistschool komen voort uit het feit dat voor deze school een coördinator aangesteld is, in dienst van de Stichting. Voor de andere scholen is hier (nog) geen sprake van.

In 2015 is de vrijwilligersvergoeding t.b.v. de overblijfmedewerkers geharmoniseerd. Deze is in overeenstemming met de eisen die gesteld worden.

3.7 Voor- en naschoolse opvang

Voor besturen voor primair onderwijs geldt een inspanningsverplichting om voor- en naschoolse opvang te regelen. De samenwerkende schoolbesturen binnen het ScholenCollectief Wassenaar hebben hiertoe een contract afgesloten met de Stichting Kinderdagverblijven Wassenaar (SKW), conform het zogenaamde makelaarsmodel.

3.8 Huisvesting

De SKOW vindt dat de inrichting van de schoolgebouwen zodanig moet zijn dat de gebruikers (kinderen, ouders en werknemers) zich er thuis voelen en er optimaal kunnen functioneren. De gebouwen dienen daartoe goed onderhouden te worden en minimaal te voldoen aan de gestelde eisen in wet- en regelgeving.

De Stichting beschikt over drie schoolgebouwen die in bouwstijl grote verschillen vertonen. In 2015 zijn de uit 2013 daterende meerjaren onderhoudsplanningen leidend geweest voor het te voeren beleid. Deze onderhoudsplanningen worden elke twee jaar geactualiseerd. In 2016 worden nieuwe plannings opgesteld.

De gebouwen verkeren in een redelijk tot goede staat van onderhoud. Dat betekent dat er in 2015 weinig extra onderhoudsactiviteiten zijn geweest naast de activiteiten uit de meerjaren onderhoudsplanning (MOP).

De dotaties aan de voorzieningen hebben plaatsgevonden conform de begroting.

In 2015 is het vastgestelde dienstverleningscontract met een lokale aannemer beëindigd wegens het stoppen van bedrijfsactiviteiten en heeft een oriëntatie plaatsgevonden over nieuwe vormen van externe ondersteuning. Dit zal in 2016 mogelijk leiden tot een uitbreiding van de dienstverleningsovereenkomst met Onderwijsbureau Hollands Midden (OHM).

Vandalisme

In 2015 was er slechts beperkt sprake van schade als gevolg van vandalisme aan / rond de schoolgebouwen. De beperkte schade komt vooral voort uit het feit dat de schoolpleinen geen openbaar terrein meer zijn en dat dit ook duidelijk wordt aangegeven. Daarnaast is in overleg met de plaatselijke politie sprake geweest van betere handhaving.

Onderhoud

In 2015 is specifiek aandacht besteed aan de afhandeling van onderhoudszaken en afrekening daarvan met de gemeente Wassenaar voortvloeiend uit de door de gemeente Wassenaar vastgestelde programma's onderhoud huisvesting onderwijsvoorziening t/m 2014.

In 2016 zullen de laatste onderhoudszaken uit de programma's tot en met 2014 worden afgerond.

De gemeente Wassenaar heeft eind 2015 ook het programma 2015 vastgesteld. Het vastgestelde programma, opgesteld ondanks de overdracht van verantwoordelijkheden per 1 januari 2015, wordt (nog) bekostigd door de gemeente Wassenaar.

In 2015 heeft de gemeente een voorstel geformuleerd voor een zogenaamde warme overdracht van de verantwoordelijkheden t.a.v. het onderhoud huisvesting. Ultimo 2015 was de regeling nog niet vastgesteld. De regeling voorziet in de bekostiging van onderhoud door de gemeente tot en met 2019 waarvoor de gemeente formeel slechts tot 1 januari 2015 een verplichting had. Het overzicht van onderhoud is gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplanning die de gemeente Wassenaar heeft laten opstellen.

Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2015

In overleg met de besturen voor PO en VO is door de gemeente Wassenaar een herziene verordening huisvesting onderwijs opgesteld in verband met de overdracht van de onderhoudsverplichting huisvesting naar besturen. De besturen hebben positief geadviseerd over de verordening die vermoedelijk in het 1^e kwartaal van 2016 door de gemeenteraad zal worden vastgesteld.

In het verlengde van deze verordening is in 2015 ook het overleg geïnitieerd omtrent de verordening financiële gelijkstelling onderwijs Wassenaar. In deze verordening kunnen naast een aantal verplichte zaken ook aanvullende lokale afspraken worden vastgelegd t.a.v. bijvoorbeeld renovatie en (ver)nieuwbouw van scholen omdat hierover in de standaard verordening geen afspraken zijn vastgesteld. Eind 2015 was er nog geen verordening die kon rekenen op groot draagvlak.

Overgangsregeling overheid

N.a.v. de overdracht van de verantwoordelijkheden onderhoud huisvesting van gemeente naar besturen heeft het ministerie een budget beschikbaar gesteld waarop besturen eenmalig een beroep konden doen als één of meer schoolgebouwen aan bepaalde criteria voldeden. Alle drie de schoolgebouwen van de SKOW vielen binnen de gestelde criteria en de aanvraag van het budget is gehonoreerd. Het toegekende bedrag is toegevoegd aan de voorzieningen huisvesting (zie jaarrekening).

Klachten en afhandeling

Ten aanzien van huisvesting en materieel is er geen sprake geweest van klachten.

3.8.1 Gebruiksvergunningen

Iedere school moet over een gebruiksvergunning beschikken. In 2014 en 2015 zijn er controles uitgevoerd op de scholen van de SKOW, door de (regionale) brandweer, die belast is met de controle op de gebruikersvergunningen, ook wel omgevingsvergunning genoemd.

De rapportage n.a.v. de controles heeft geleid tot de realisatie van een aantal aanpassingen. In de loop van 2015 zijn de scholen opnieuw gecontroleerd en wordt voldaan aan de eisen.

Naast de formele controles is in 2015 ook aandacht besteed aan de veiligheid van de schoolgebouwen in de lijn van te voeren arbobeleid. Op de scholen is in 2015 (verder) gewerkt aan het uitvoeren van de zogenaamde risico-inventarisatie en –evaluatie, waarbij het instrument Arbomeester 2 leidend is geweest. De inventarisatie zal in 2016 op alle drie de scholen afgerond worden.

Voor de veiligheid van speel- en gymzalen, incl. inventaris is met een daartoe gecertificeerd bedrijf een contract afgesloten voor jaarlijkse veiligheidsinspecties en onderhoud. In 2015 is al het geplande contractonderhoud uitgevoerd.

De speeltoestellen op de schoolpleinen zijn regelmatig steekproefsgewijs gecontroleerd. Dit gebeurde door de scholen zelf. Er zijn daarbij enige problemen vastgesteld die vervolgens zijn verholpen.

Het vernieuwde ‘groene’ schoolplein van de Jan Baptist is in 2015 onderworpen aan een veiligheidsinspectie en formeel gecertificeerd conform de ‘TUV-normen’.

Ook het nieuwe schoolplein op de Jozefschool is gekeurd i.o.m. de TUV-normen. Begin 2016 wordt de certificering verwacht.

4. Personeel

Een hoge kwaliteit van onderwijs bieden, betekent dat iedere medewerker zich professioneel moet kunnen ontwikkelen. Binnen de SKOW vinden we opdoen van kennis en vaardigheden, uitwisseling van kennis en het leren van en met elkaar erg belangrijk. Ook het goed benutten van (specifieke) kwaliteiten t.b.v. de kinderen op de scholen willen we stimuleren.

Tot slot vinden we het ook belangrijk dat medewerkers zich binnen onze scholen prettig en veilig voelen.

4.1 Personeel en formatie

Het personeelsbeleid van de SKOW is beschreven in het Integraal Personeelsbeleidsplan SKOW. Hierin zijn de kaders van het te voeren personeelsbeleid benoemd.

Het beleid op schoolniveau is beschreven in de schoolspecifieke schoolplannen 2015-2019, zoals die in 2015 zijn vastgesteld.

Belangrijke ontwikkelingen in 2015 waren o.a. de implementatie van afspraken uit de CAO po 2014.

Binnen de scholen is gewerkt met persoonlijke actieplannen (PAP)/ ontwikkelingsplannen (POP), die steeds in overleg tussen personeelsleden en leidinggevenden zijn opgesteld. Verdere professionalisering was in 2015 een centraal item.

In 2014 is door de directeur-bestuurder het bestuursformatieplan 2015/2016 opgesteld. Dit plan geeft aan welke personele inkomsten er zijn in het voorliggend schooljaar. In het plan wordt ook bepaald hoeveel formatie er op elke school nodig is en welke kosten daarmee gepaard gaan.

Het bestuursformatieplan is aan de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad voorgelegd. De GMR heeft instemming gegeven aan het plan.

4.2 Personele bezetting 31-12-2015

De personele bezetting betreft een momentopname per ultimo 2015 en is incl. duurzame inzetbaarheid en herbezetting daarvan, langdurig ziekteverzuim en vervangingen i.v.m. verlof (zwangerschapsverlof, ouderschapsverlof).

Personele bezetting in fte.

Leeftijd	2015				2014				2013			
	JB	BO	JO	BS	JB	BO	JO	BS	JB	BO	JO	BS
< 25			2,00				1,00		0,38		0,38	
25 – 34	1,81	3,66	2,00		2,72	3,75	2,38		2,95	3,36	2,86	
35 - 44	2,75	3,10	2,95		1,83	2,42	2,34	0,70	1,37	2,07	2,44	0,85
45 - 54	4,17	2,21	1,61	0,70	4,80	3,05	1,55	1,65	5,35	3,69	2,69	1,65
55 - 59	2,69	0,85	2,46	1,65	1,69		2,51		1,69	1,12	2,69	1,00
> 60	0,80	2,29	1,31	1,00	0,80	3,10	1,31	1,00	0,80	1,85	0,70	0,38
Totaal	12,21	12,11	12,33	3,35	11,84	12,32	11,10	3,35	12,54	12,09	11,76	3,88

JB: Jan Baptistschool BO: Bonifaciussschool JO: Jozefschool BS: Bovenschools

Leeftijd	2012				2011				2010			
	JB	BO	JO	BS	JB	BO	JO	BS	JB	BO	JO	BS
< 25		1,09				1,32			1,02		0,62	
25 - 34	2,72	2,62	3,29		2,94	3,65	3,55		3,65	3,87	4,08	
35 - 44	1,54	2,06	2,43	0,60	1,54	2,76	2,31	0,60	2,76	1,24	1,84	0,60
45 - 54	5,16	3,69	2,77	1,65	4,36	2,31	4,85	1,65	2,40	4,58	5,68	2,65
55 - 59	1,80	1,97	3,39	1,00	1,80	1,97	1,94	1,00	3,48	0,80	1,94	
> 60	1,00	1,00	0,62		1,77	1,69			0,69	2,23		
Totaal	12,22	12,43	12,50	3,25	12,41	13,70	12,65	3,25	14,00	12,72	14,16	3,25

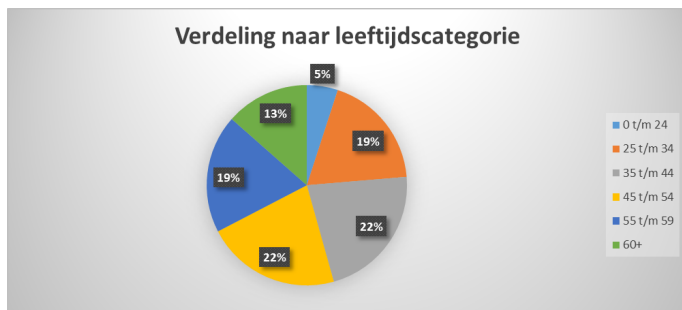
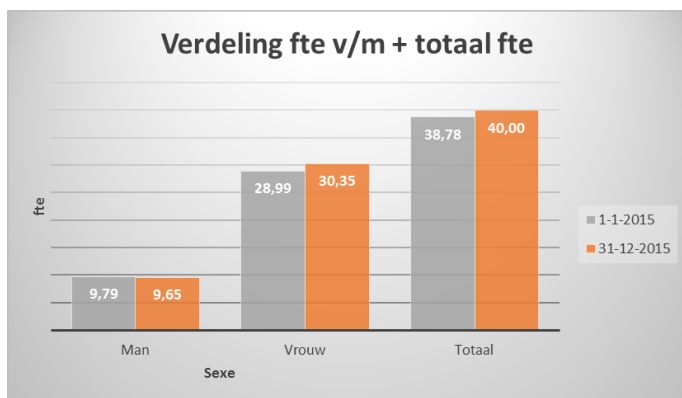
JB: Jan Baptistschool BO: Bonifaciuschool JO: Jozefschool BS: Bovenschools

Totale personele bezetting SKOW

2010: 44,13 fte
 2011: 42,01 fte
 2012: 40,40 fte
 2013: 40,27 fte
 2014: 38,61 fte
 2015: 40,00 fte

Verdeling aantal mannen en vrouwen ultimo 2015:

	Jan Baptistschool		Bonifaciuschool		Jozefschool		Bovenschools	
	Aantal	% van formatie	Aantal	% van formatie	Aantal	% van formatie	Aantal	% van formatie
V	18 (19)	100% (100%)	12 (13)	75% (76,47%)	15 (14)	83,3% (77,78%)	1 (1)	21,9% (21,9%)
M	0 (0)	0% (0%)	4 (4)	25% (23,53%)	3 (4)	16,7% (22,22%)	3 (3)	78,1% (78,1%)
Tot	18 (19)		16 (17)		18 (18)		4 (4)	

Formatie	1-jan-15	31-dec-15	Vershil
Aantal parttime medewerkers	41	39	-2
Aantal fulltime medewerkers	15	16	1
Totaal aantal medewerkers	56	55	-1
Aantal parttime in fte	23,7789	24,0015	0,22
Aantal fulltime in fte	15,0000	16,0000	1,00
Totaal aantal in fte	38,7789	40,0015	1,22

Toelichting:

- In de tabellen zijn alle werknemers uit alle functiecategorieën opgenomen die ultimo 2015 in dienst waren bij de SKOW.
- De cijfers tussen haakjes geven het aantal / percentage aan uit het voorgaande jaar (ultimo 2014).
- Van de totale formatie binnen de SKOW wordt 76% bezet door vrouwen en 24% door mannen. De verhouding in aantallen bedraagt 17,9% mannen t.o.v. 82,1% vrouwen. Deze laatste percentages zijn vergelijkbaar met de landelijke trend.

4.2.1 Functiecategorieën

In 2015 werden binnen de Stichting de volgende functiecategorieën onderscheiden met daarbinnen de genoemde functies:

- bestuur (toezichthoudend bestuurder, dagelijks bestuur t.w. directeur-bestuurder)
- directie (directeur/bestuurder, locatiedirecteur, adjunct-directeur)
- onderwijsgevend personeel (leraar LA, Leraar LB, leerkrachtondersteuner, onderwijsassistent)
- onderwijsondersteunend personeel (conciërge, managementassistent, administratief / financieel medewerker, schoonmaker)

Het functiebouwwerk (functieboek) voldoet hiermee aan de gestelde eisen. Niet alle in het functieboek opgenomen functies waren concreet van toepassing in 2015. Besloten is de opgenomen functies niet te verwijderen om toepassing op enig moment mogelijk te maken.

In 2015 is een beschrijving opgesteld op LA- en LB-niveau voor de functie 'Intern Begeleider'. In 2016 zullen de beschrijvingen worden vastgesteld en worden toegevoegd aan het functieboek SKOW.

4.2.2 Bovenschools management

De directeur-bestuurder werd ook in 2015 voor enige uren per week ondersteund door een managementassistent en kon daarnaast ook een beroep doen op de diensten van het administratiekantoor OHM (Onderwijsbureau Hollands Midden) te Leiden.

Een belangrijk klankbord voor de directeur-bestuurder was het algemeen bestuur. De individuele leden leveren mede op basis van de eigen professie input voor de directeur-bestuurder, die van belang is bij het maken van keuzes. In 2015 is regelmatig gebruik gemaakt van de kennis en expertise van de leden van het algemeen bestuur.

4.2.3 Personeels- en arbeidsmarktbeleid

Het bestuur ontvangt van het ministerie van OCW middelen voor personele doeleinden. Onderdeel hiervan is het budget voor personeels- en arbeidsmarktbeleid. Het budget is in 2015 geheel ingezet voor personele doeleinden, als betaald ouderschapsverlof, kosten bovenschools management, personeelsbeleid, kosten bedrijfsgezondheidszorg, duurzame inzetbaarheid (v/h BAPO), nascholing van het personeel, andere aspecten van het integraal personeelsbeleid en overige personele aangelegenheden. Voor het financiële inzicht wordt verwezen naar de jaarrekening die onderdeel uitmaakt van dit verslag en ook naar het jaarlijkse bestuursformatieplan.

4.2.4 Deskundigheidsbevordering

Voor de nascholing is in 2015 door onze scholen gebruik gemaakt van diverse instellingen. Met name wordt de Schooladviesdienst Wassenaar (SAD Wassenaar) genoemd, omdat met deze organisatie een meerjarig convenant is afgesloten onder andere ten aanzien van scholing. In 2015 is een nieuw convenant vastgesteld voor de periode tot en met 2019.

Op bestuursniveau kan gesteld worden dat de kosten voor nascholing in 2015 aanzienlijk hoger zijn geweest dan begroot. De deelname aan korte cursussen, themadagen en anderszins is in 2015 iets hoger geweest t.o.v. 2014. Daarnaast is er op alle drie de scholen sprake geweest van teamscholing t.a.v. het gebruik van tablets.

Een tweetal leerkrachten heeft een meerjarige opleiding gevolgd. Deze beide opleidingstrajecten worden volledig bekostigd uit de lerarenbeurs en de daarbij behorende vervangingsfaciliteiten.

Voor een overzicht van de scholingsactiviteiten wordt verwezen naar bijlage 4.

4.3 Instroom

In het verslagjaar 2015 hebben we uitsluitend 'nieuwe' personeelsleden kunnen/moeten benoemen als gevolg van (deels onvoorziene) uitstroom en het ontstaan van tijdelijke vacatures ook ter vervanging.

Op de St. Jozefschool heeft geen structurele instroom van personeel plaatsgevonden anders dan wegens tijdelijke afwezigheid of als gevolg van een (tijdelijke) vacature. Als gevolg van een tijdelijke vacature is de formatie tijdelijk uitgebreid met 1,0 fte.

Op de St. Jan Baptistschool was ook geen sprake van structurele instroom. Ook hier is als gevolg van vrijwillig ontslag sprake geweest van 'vacatureruimte'. De formatie is ook hier op tijdelijke basis ingevuld.

Op de St. Bonifaciuschool heeft geen structurele instroom van personeel plaatsgevonden anders dan wegens tijdelijke afwezigheid of als gevolg van een (tijdelijke) vacature. Wel is als gevolg van vrijwillig ontslag sprake geweest van 'vacatureruimte'. De formatie is structureel ingevuld (directiefunctie).

Het gegeven dat er geen structurele instroom is geweest in 2015 strookte met het beleid dat vacatures die ontstaan niet automatisch worden herbezet.

4.3.1 Opleidingstrajecten

Intern / personeel

Het opleiden / scholen van personeelsleden kan van positieve invloed zijn op de positie van leerkrachten in relatie tot financiële ontwikkelingen en dalende leerlingenaantallen. Het bestuur wil personeelsleden faciliteren bij het volgen van opleidingen. In individuele gevallen kan sprake zijn van het faciliteren van opleidingstrajecten waarmee in andere sectoren werk gevonden kan worden. In 2015 is van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

Extern / studenten

Onze basisscholen betrekken de PABO-studenten voornamelijk van de Leidse Hogeschool en Hogeschool InHolland.

Naast stagiaires vanuit de PABO is op een aantal scholen in 2015 sprake geweest van stagiaires die in het MBO een opleiding volgen. Het gaat dan veelal om de zogenaamde opleiding Sociaal Pedagogisch Werk (SPW, niveau 3 en 4).

Buiten de officiële opleidingstrajecten is er op de scholen ook veel gelegenheid geboden tot het volgen van zogenaamde maatschappelijke en/of 'snuffelstages'.

4.4 Doorstroom / mobiliteit

Binnen de scholen vinden we het belangrijk dat personeelsleden breed inzetbaar zijn. Dat kan door hen te laten 'switchen' van onder- naar bovenbouw en naar een eventuele andere locatie. Ook de toekenning van andere taken en/of het stimuleren een andere functie te gaan vervullen hoort hiertoe. In de jaarlijkse functionerings- / voortgangsgesprekken komen deze zaken aan de orde. Jaarlijks inventariseren we welke personeelsleden de behoefte hebben om van functie, school of anderszins (werk buiten het onderwijs) te willen veranderen. Het aantal personeelsleden dat aangeeft van functie / school of anderszins te willen veranderen was in 2015 zeer beperkt. Er is door de directie gezocht naar mogelijkheden om meer begrip te realiseren voor mobiliteit vanuit de uitgangspunten werkgelegenheid, (persoonlijke) professionalisering en carrièremogelijkheden.

In 2015 was er binnen de scholen van de SKOW geen sprake van verplichte mobiliteit.

In één specifiek situatie was er in 2015 sprake van vrijwillige mobiliteit. Aan deze wens is als gevolg van natuurlijk verloop invulling gegeven.

4.4.1 Uitbreiding van benoemingsomvang

In 2015 hebben enkele parttimers aangegeven in aanmerking te willen komen voor uitbreiding van de benoemingsomvang. Vanaf schooljaar 2015-2016 blijken de mogelijkheden om aan deze wensen tegemoet te komen weer groter dan in voorliggende jaren. Verloop in de formatie dient bijna volledig herbezet te worden om de minimaal gewenste bezetting te realiseren. In 2015 heeft dit voor een paar personeelsleden geleid tot een uitbreiding van de benoeming.

4.4.2 Vermindering van benoemingsomvang/BAPO / duurzame inzetbaarheid

Er is dit jaar door 7 personeelsleden gebruik gemaakt van de regeling duurzame inzetbaarheid. Het betrof uitsluitend collega's die voorafgaand aan de CAO-po 2014 ook al gebruik maakten van de BAPO-regeling.

4.5 Uitstroom

Naast instroom hebben we dit verslagjaar ook met uitstroom van personeel te maken gehad.

4.5.1 Ontslag van personeel

Een aantal collega's vertrok als gevolg van het aflopen van hun tijdelijke aanstelling. In alle gevallen betrof het aanstellingen i.v.m. vervanging wegens langdurige ziekte, zwangerschapsverlof en ouderschapsverlof. Drie vaste aanstellingen zijn beëindigd op eigen verzoek.

4.5.2 Arbeidsongeschiktheid

Ook dit verslagjaar is er sprake geweest van langdurig zieke personeelsleden. Conform geldende procedures is getracht langdurig zieke werknemers weer te laten re-integreren in de eigen oorspronkelijke functie. Een aantal collega's was ultimo 2015 betrokken bij een re-integratietraject.

4.6 Verzuimbeleid en overige Arbo-zaken

De SKOW was in 2015 niet aangesloten bij een Arbodienst. Onderwijsbureau Hollands Midden (OHM) verzorgt de wettelijk verplichte arbodienstverlening op declaratiebasis. Tijdens evaluaties in 2015 is gebleken dat betrokkenen tevreden zijn met de huidige dienstverlening.

Vanuit het management is aangegeven dat het werken met een casemanager een toegevoegde waarde heeft bij het verzuimbeleid.

In 2015 is ook sprake geweest van een Sociaal Medisch Teamoverleg (SMT). Het team, bestaande uit bedrijfsarts, casemanager en leden van het management van de SKOW heeft overleg gevoerd over diverse zaken in relatie tot verzuimbeleid en actuele dossiers.

In 2015 is de implementatie gestart van het jaartaakbeleid conform de afspraken uit de CAO-po 2014. De (P)GMR heeft gekozen voor invoering van het zogenaamde basismodel. Over de uitwerking van het basismodel zijn personeelsleden uitgebreid geïnformeerd. In goed overleg is, op voorstel van het personeel, overeenstemming bereikt over specifieke afspraken voor het personeel van de SKOW, passend binnen de kaders van de CAO en het basismodel.

De concrete werkdruk is door de afspraken niet direct als minder ervaren. Wel bestaat de indruk dat er meer inzicht is in de beleefde werkdruk en de werkelijke (genormeerde) werkdruk.

In 2015 is op twee scholen het schoolspecifieke veiligheidsplan vastgesteld door de medezeggenschapsraden. Het betreft een plan waarin beschreven wordt op welke wijze en met inzet van welke instrumenten en middelen gewerkt wordt aan de veiligheid en het welzijn van personeelsleden, leerlingen en ouders in de school. Verschillende aspecten als 'regels en afspraken', 'medicijngebruik', 'ontruimingsplan', 'ongevallenregistratie' en RI&E maken deel uit van dit document. Op de derde school zal het plan in 2016 worden vastgesteld.

4.6.1 Ziekteverzuim

In het verslagjaar ligt het ziekteverzuimpercentage op de scholen van onze Stichting iets onder het landelijk gemiddelde. Het percentage is 0,47% gestegen t.o.v. 2014. Het grootste deel van het ziekteverzuim in 2015 betrof niet door de werkgever te beïnvloeden verzuim.

Het streven is erop gericht het percentage structureel te laten dalen tot onder 5%.

Hieronder volgt een schematische weergave van het ziekteverzuim 2015 met tussen haakjes de percentages uit 2014.

Ziekteverzuim SKOW 2015

School	Kort	Kort /Middel	Lang/Middel	Lang > 366	Totaal
Jan Baptist	(0,35) 0,41	(0,21) 0,00	(1,03) 2,13	(0,00) 0,00	(1,59) 2,53
Bonifacius	(0,48) 0,34	(1,32) 0,13	(3,74) 6,61	(0,00) 2,92	(5,54) 9,98
St. Jozef	(0,41) 0,34	(0,15) 0,88	(2,57) 5,46	(0,00) 0,00	(3,13) 6,68
Bovensch.	(0,00) 0,00	(0,00) 0,00	(0,00) 0,00	(23,73) 0,00	(23,73) 0,00
Totaal	(0,38) 0,33	(0,53) 0,30	(2,24) 4,35	(2,29) 0,92	(5,43) 5,90

Conclusies / opmerkingen:

- Het totale ziekteverzuim bedroeg in het verslagjaar 5,90 % (5,43% in 2014). Het betreft verzuim excl. zwangerschaps- en bevallingsverlof en inclusief langdurig verzuim. Het verzuimpercentage is hoger dan in 2014.
- Ondanks het ziekteverzuim is de groepsbezetting altijd gerealiseerd.

4.6.2 Kortdurend verzuim

Om het kortdurend verzuim verder terug te dringen is door de leidinggevende direct en veelvuldig contact onderhouden met de zieke collega's.

Preventie van ziekteverzuim is beschreven in het 'verzuimbeleid' van de Stichting. Het verzuimbeleid is in 2015 ongewijzigd gebleven.

4.6.3 Langdurig verzuim

In 2015 was een aantal personeelsleden langdurig ziek. Het betrof ernstige en medische klachten van fysieke en psychologische aard. Daar waar het gerelateerd is / was aan persoonlijke omstandigheden zijn in overleg met de directie en bedrijfsarts zodanige voorwaarden gecreëerd dat terugkeer in de huidige functie mogelijk blijft. Eind 2015 is nog sprake van een tweetal langdurig zieken. De verwachting is dat de dossiers in het eerste kwartaal van 2016 afgerond kunnen worden.

4.6.4 Preventiemedewerker

Binnen de SKOW is er geen sprake van een formele preventiemedewerker. De in de scholen actieve Arbocommissies nemen deze taken voor hun rekening, onder toezicht van de locatiedirecteuren. Eén en ander staat beschreven in het vastgestelde 'Arbobeleidsplan SKOW'. Dit plan dient als 'kapstok' voor het arbobeleid binnen de scholen. Mede op basis van dit plan is/wordt invulling en uitvoering gegeven aan het beleid.

In een aantal situaties hebben (leden van) de medezeggenschapsraden een rol in het gevoerde / te voeren beleid met betrekking tot arbeidsomstandigheden. In 2015 zijn op alle drie de scholen activiteiten geïnitieerd in het kader van de arbeidsomstandigheden. Centraal stond daarbij de zogenaamde risico-inventarisatie en – evaluatie (RI&E).

4.6.5 Scholing Bedrijfshulpverleners (BHV)

Om de bedrijfshulpverlening op onze scholen goed te laten verlopen, worden cursussen bedrijfshulpverlening georganiseerd voor personeelsleden die deze taak op schoolniveau uitoefenen.

- in 2015 heeft niemand deelgenomen aan beginnerscursussen BHV.
- er is in februari 2015 deelgenomen aan de herhalingscursus BHV. Deze cursus is georganiseerd door de gezamenlijke Wassenaarse basisscholen. Het aantal BHV-ers voor alle scholen van de SKOW is ruim voldoende.

4.6.6 Training contactpersonen / vertrouwenspersonen (intern)

Aan iedere school is minimaal één contactpersoon verbonden. Bij klachten van personeel en/of ouders verwijst deze naar de juiste instantie of persoon. Dit kan bijvoorbeeld de klachtencommissie zijn, maar ook de vertrouwenspersoon (externe deskundige).

Specifieke training heeft in 2015 niet plaatsgevonden. Wel is aan contactpersonen gelegenheid geboden.

4.7 Verlof (personeel)

In de verslagperiode heeft een aantal personeelsleden betaald ouderschapsverlof opgenomen. Het verlof is uit de reguliere lumpsumbekostiging betaald.

Indien personeelsleden in 2015 een beroep deden op bestaande verlofregelingen is het verlof ook toegekend ongeacht of de vervangingskosten declarabel waren.

In het kader van de CAO po 2014 is in 2015 verlof toegekend voor professionaliseringsactiviteiten. De eventuele vervangingskosten zijn in beperkte mate bekostigd door het bestuur.

4.8 Personele activiteiten

Namens het bestuur wordt in principe in bijzondere, persoonlijke situaties door de directeur-bestuurder een bezoek gebracht en/of felicitatie gestuurd of een andere, passende (r)actie gedaan en is bij afscheid van personeelsleden de directeur-bestuurder aanwezig, mede namens het algemeen bestuur. Op verzoek / uitnodiging kunnen ook leden van het algemeen bestuur aanwezig zijn.

4.8.1 Lief en leed

Gedurende het verslagjaar is er sprake geweest van zowel lief als leed bij diverse personeelsleden. Waar mogelijk en gewenst heeft het bestuur steeds blij gegeven van medeleven.

4.8.2 Kerstgeschenken

In december 2015 is de jaarlijkse kersttentie – een ‘cadeaubon’ en een lekkernij- weer uitgereikt aan alle personeelsleden. Dit werd bijzonder gewaardeerd.

4.8.3 Jubilea

In 2015 heeft één leerkracht (Bonifaciuschool) haar 25-jarig onderwijsjubileum gevierd. Vanzelfsprekend is dit jubileum voor betrokkenen niet ongemerkt voorbij gegaan.

4.9 Vertrouwenspersoon

Binnen elke school is sprake van twee vertrouwenspersonen / contactpersonen. De Stichting maakt daarnaast gebruik van een externe vertrouwenspersoon via Vrijmoet en Maatman uit Den Haag. In de verslagperiode 2015 zijn er geen meldingen gedaan bij de verschillende vertrouwenspersonen.

4.10 Klachtenprocedure

Voor formele klachten en de be- en afhandeling daarvan is het bestuur aangesloten bij de vigerende landelijke klachtencommissie. De aansluiting verloopt via de overkoepelende bestuursorganisatie. Er is in het verslagjaar 2015 geen klacht ingediend bij de vigerende klachtencommissies.

Voorkomende andere problemen zijn steeds in goed overleg en tot tevredenheid van partijen opgelost. De directies van de scholen spelen bij de oplossing van problemen vaak een bemiddelende rol.

5. Financiën

Financieel gezien is 2015 een positief jaar geweest m.n. gelet op het resultaat t.o.v. de begroting. De begroting voor 2015 zoals die in januari 2015 is vastgesteld door de directeur-bestuurder en goedgekeurd door het algemeen bestuur (toezichthouder) ging uit van een negatief resultaat van afgerond € 40.000. Dit begrote resultaat lag in de lijn van de meerjarige verwachtingen.

In overeenstemming met de vastgestelde uitgangspunten om de exploitatie meer in balans te brengen zijn we er in 2015 in geslaagd om de personele lasten binnen de begroting te houden. De personele lasten zijn ten opzichte van 2014 gestegen met 3,4%.

Ondanks het feit dat er ook in 2015 geen volledige compensatie van loonkosten heeft plaatsgevonden en ook ten aanzien van de materiële instandhouding geen sprake is van volledige indexering van werkelijke kostenstijgingen is het resultaat minder negatief dan begroot.

In 2015 is sprake geweest van een ICT project (aanschaf Snappet) waarvoor een bedrag ad. € 27.000 aan subsidie is ontvangen. Mede hierdoor liggen de overige baten boven de begroting van 2015.

De notitie die enige jaren geleden is geschreven en waarin binnen een meerjarig perspectief uiteen is gezet welke mogelijkheden voorzien werden om te komen tot een betere balans in de exploitatie, was ook in 2015 leidend voor het gevoerde financieel beleid. Geconstateerd is dat de maatregelen hebben geleid tot het beoogde doel en de personele bezetting is afgestemd op het aantal leerlingen

De stichting heeft uiteindelijk over 2015 een negatief resultaat behaald van € 17.000. De verwerking van het resultaat is opgenomen in de jaarrekening 2015.

5.1 Resultaat over 2015

De stichting heeft over 2015 een exploitatieresultaat gerealiseerd van -/- € 17.000. In 2014 bedroeg het exploitatieresultaat € 45.000. Het totaal van de baten steeg ten opzichte van 2014 met € 195.000 tot € 3.267.000. Het totaal van de lasten steeg in 2015 ten opzichte van 2014 met € 240.000 tot een bedrag van € 3.293.000. De financiële baten in 2015 daalden € 24.500 tot € 8.500.

De stijging van de totaal baten wordt in belangrijke mate veroorzaakt door een toename in de Rijksbijdragen OCW (+7,8%).

Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar	Realisatie	Begroot	Realisatie
Verkorte resultatenrekening (x € 1.000)	2015	2015	2014
Ministerie OCW	3.039	2.897	2.819
Overige overheidsbijdragen	74	67	68
Overige baten	154	86	185
Totaal baten	3.267	3.050	3.072
Personele lasten	2.545	2.458	2.461
Afschrijvingen	95	91	84
Huisvestingslasten	335	269	212
Overige instellingslasten	318	282	295
Totaal lasten	3.293	3.100	3.052
Saldo baten en lasten	-25	-50	20
Financiële baten	8	10	25
Exploitatieresultaat	-17	-40	45

De analyse van de verschillen in baten en lasten over 2015 in relatie tot de begroting 2015 en de exploitatie 2014 zijn onderstaand weergegeven.

Mutaties Baten en lasten 2015	Expl. 2015/ Begr. 2015	In % van begr2015	Expl 2015/ Expl 2014	In % van expl 2014
Ministerie OCW	142 (v)	5%	220 (v)	8%
Overige overheidsbijdragen	7 (v)	10%	6 (v)	9%
Overige baten	68 (v)	79%	-31 (n)	-17%
Totaal baten	217 (v)	7%	195 (v)	6%
Personele lasten	87 (n)	4%	84 (n)	3%
Afschrijvingen	4 (n)	4%	11 (n)	13%
Huisvestingslasten	66 (n)	25%	123 (n)	58%
Overige instellingslasten	36 (n)	13%	23 (n)	8%
Totaal lasten	193 (n)	6%	241 (n)	8%
Financiële baten	-2 (n)	-20%	-17 (n)	-68%
Exploitatieresultaat	23 (v)		-62 (n)	

Toelichting: Een (v) betekent een voordelig verschil t.o.v. de begroting resp. de exploitatie over voorgaand jaar. Een (n) betekent een nadelig verschil.

De mutaties worden hieronder toegelicht.

Aan de batenkant is de subsidie van het ministerie van OCW € 142.000 hoger dan begroot en daarnaast € 220.000 hoger dan 2014. In 2015 is een incidentele subsidie ontvangen voor het buitenonderhoud voor de drie locaties. Dit bedrag ad. € 67.000 is gebruikt om de dotatie aan de voorziening onderhoud op het noodzakelijke niveau te brengen.

Aan de lastenkant stijgen de personele lasten t.o.v. de begroting met € 87.000. In de begroting was rekening gehouden met een verlaging van de personele lasten t.o.v. 2014. Echter door de salarisverhoging (cao) zijn de personele lasten ten opzichte van 2014 beperkt gestegen met € 35.000. In 2015 is meer geïnvesteerd in scholing en opleiding van personeel dan in de begroting was voorzien.

De huisvestingslasten 2015 zijn ten opzichte van de begroting € 66.000 hoger uitgekomen en € 123.000 hoger ten opzichte van 2014. Dit komt voornamelijk doordat de dotatie aan de voorziening onderhoud € 110.000 hoger is dan in 2014.

De overige instellingslasten zijn ten opzichte van de begroting € 36.000 hoger uitgevallen en ten opzichte van 2014 met € 23.000 gestegen. Dit komt onder andere door de licentiekosten van Snappet en het digitaliseren van de personeelsdossiers.

Door lagere rentetarieven daalden de financiële baten verder in 2015 tot € 8.500.

5.2 Prestatiebox

De SKOW ontvangt, net als de andere schoolbesturen, in het kader van het regeerakkoord, naast de reguliere lumpsumbekostiging ook een bedrag via de zogenoemde prestatiebox. De prestatiebox is een bekostiging voor opbrengstgericht werken, voor de professionalisering van leraren en schoolleiders, en voor cultuureducatie. In 2015 is in totaal € 58.000 ontvangen.

De middelen uit de prestatiebox zijn bedoeld om de ambities uit het bestuursakkoord te realiseren. Het gaat niet om een subsidie met een specifieke verantwoordingslast, maar om bijzondere bekostiging met bestedingsvrijheid. Aangezien de ambities uit het bestuursakkoord betrekking hebben op de kerntaken van het onderwijs en daarmee ook al vanuit de lumpsum worden bekostigd gaat de SKOW er van uit dat de middelen zijn bedoeld om de bestedingen vanuit de lumpsum te versterken, te verdiepen en te versnellen.

Het bedrag is ingezet om de scholen/teamleden te faciliteren bij de kwaliteitsverbetering rekenen/wiskunde en taal, het opbrengstgericht werken, scholing en cultuureducatie. Concrete activiteiten zijn de begeleiding door de Schooladviesdienst, scholing van teamleden, kennis verkrijgen en verspreiden van de reken- en taalreferentieniveaus binnen de scholen en het creëren van functies als reken- en taalspecialist. In het kader van opbrengstgericht werken is gestart met (leren) formuleren van doelen, het kwalitatief doorontwikkelen van het werken met groepsplannen en daarmee het handelingsgericht werken.

5.3 Financiële positie

In dit hoofdstuk wordt de balans van Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar toegelicht. De cijfers zijn ontleend aan de jaarrekening 2015 zoals deze in dit verslag is opgenomen. In dit hoofdstuk zijn de bedragen afgerond op duizenden euro's.

Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar	Balans	Balans
Verkorte balans (x € 1.000)	31-12-2015	31-12-2014
Activa		
Materiële vaste activa	444	455
Financiële vaste activa	71	3
Vorderingen	196	267
Liquide middelen	1382	1.248
Totaal	2.093	1.973
Passiva		
Eigen vermogen	1.191	1.208
Voorzieningen	616	458
Schulden lang	0	0
Schulden kort	286	307
Totaal	2.093	1.973

Het balanstotaal van de stichting stijgt t.o.v. 2015 met € 120.000 tot € 2.093.000. De stijging wordt hieronder verklaard en nader toegelicht.

Mutaties	Toename (t) afname (a)	31-12-2015 31-12-2014
Materiële vaste activa	(a)	-11
Financiële vaste activa	(t)	68
Vorderingen	(a)	-71
Liquide middelen	(t)	134
Totaal	(t)	120
Eigen vermogen	(a)	-17
Voorzieningen	(t)	158
Schulden lang	(t)	0
Schulden kort	(a)	-21
Totaal	(t)	120

De materiële vaste activa dalen t.o.v. 31 december 2014 met € 11.000. Dit wordt veroorzaakt door investeringen voor een totaal van € 84.000 (voornamelijk in leermiddelen en meubilair) verminderd met de afschrijvingen van € 95.000.

De financiële vaste activa stijgen t.o.v. 31 december 2014 met € 68.000. Dit betreft de borg voor het gebruik van de hardware van Snappet.

De liquide middelen nemen toe met € 134.000. Een verklaring voor deze toename is opgenomen in het kasstroomoverzicht van de jaarrekening 2015.

Het eigen vermogen van de stichting daalt, als gevolg van het exploitatieresultaat over 2015 met een bedrag van € 17.000 tot € 1.191.000.

Aan de voorziening jubilea is een bedrag van € 1.800 onttrokken. Aan de voorziening onderhoud gebouwen is in 2015 een bedrag ad. € 167.000 gedoteerd en € 10.000 onttrokken.

De schulden dalen met € 21.000 tot € 286.000. Dit komt voornamelijk omdat er per 31 december 2015 een lager crediteurensaldo was dan op 31 december 2014 (verschil van € 36.000).

5.4 Kengetallen

Aan de balans en rekening van baten en lasten zijn de volgende kengetallen ontleend.

Kengetallen	2015	2014
Liquiditeitsratio	5,52	4,93
Solvabiliteitsratio (excl. voorzieningen)	0,57	0,61
Solvabiliteitsratio (incl. voorzieningen)	0,86	0,84
Kapitalisatiefactor (balanstotaal excl. gebouwen/totale baten)	63,2%	63,7%

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de stichting op korte termijn aan zijn verplichtingen kan voldoen. Dit getal dient groter dan 1 te zijn. Het getal 5,52 geeft aan dat 5,5 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende verplichtingen. De liquiditeitsratio is gestegen t.o.v. 2014.

Met solvabiliteit wordt aangegeven in hoeverre een organisatie de financiële verplichtingen aan verschaffers van vreemd vermogen kan nakomen met behulp van alle activa. Er is sprake van een goede solvabiliteit indien deze boven de 0,4 -incl. voorzieningen- ligt.

De kapitalisatiefactor is vastgesteld exclusief de onder materiële vaste activa opgenomen gebouwen. De kapitalisatiefactor ligt met 63,2% boven het door de 'commissie Don' geadviseerde niveau van 60% voor kleine organisaties en is licht gedaald t.o.v. 2014.

Kengetallen (baten en lasten)	Realisatie	Begroot	Realisatie
	2015	2015	2014
Personele lasten in % van totale lasten	77,3%	79,3%	80,6%
Verhouding rijksbijdrage / totale baten	93,0%	95,0%	91,8%
Resultaat in % van totale baten	-0,5%	-1,3%	1,5%

Onder het kengetal personele lasten in % van totale lasten wordt het aandeel van de personele lasten in de totale lasten weergegeven. Het aandeel is in 2015 t.o.v. het voorgaande jaar licht gedaald mede door de stijging van de huisvestingslasten (+57%).

Onder de verhouding rijksbijdrage/totale baten wordt het aandeel van de rijksbaten in de totale baten aangegeven. De percentages fluctueren als gevolg van gewijzigde omstandigheden (Passend Onderwijs) en gewijzigde regelgeving op het punt van verantwoording van doorbetaling van subsidies.

De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat in relatie tot de totale baten. Het geeft aan hoeveel procent van de totale omzet omgezet wordt in het uiteindelijke bedrijfsresultaat.

5.5 Treasurybeleid

Het bestuur beheert de beschikbare overheidsmiddelen op zodanige wijze dat zowel de liquiditeit als de solvabiliteit voldoende zijn gewaarborgd. De Stichting heeft een treasurystatuut dat aansluit bij de regeling beleggen en belenen, gebaseerd op de wet- en regelgeving. Er is ultimo 2015 geen sprake van een effectenportefeuille.

Besluiten over (wijzigingen in) de beleggingsstrategie worden door het bestuur van de SKOW (AB en DB) genomen.

5.6 Continuïteitsparagraaf

Met ingang van het Jaarverslag 2013 dient een continuïteitsparagraaf opgenomen te worden in het jaarverslag. Daarmee beoogt de minister van OCW dat iedere belanghebbende/ belangstellende kennis kan nemen van de wijze waarop het bestuur omgaat met de financiële gevolgen van het gevoerde en te voeren beleid.

5.6.1 Leerlingen en personeel

De verwachte ontwikkelingen ten aanzien van leerlingenaantallen en personele bezetting laten het volgende beeld zien.

Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar Ontwikkelingen leerlingenaantal	Realisatie 2015	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018
Leerlingen per teldatum 1 oktober	655	646	638	634
	655	646	638	634

Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar Ontwikkelingen personele bezetting in fte	Realisatie 2015	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018
Directie en management	4,6	4,6	4,6	4,6
Onderwijzend personeel	32,5	30,2	30,6	30,6
Onderwijsondersteunend personeel	3,9	4,1	4,1	4,1
Totaal personele bezetting	41,0	39,0	39,3	39,3

In deze continuïteitsparagraaf wordt op basis van de meerjarenbegroting, opgesteld in november 2015, rekening gehouden met een lichte daling van het aantal leerlingen. Overeenkomstig hiermee wordt het onderwijzend personeel licht naar beneden bijgesteld.

NB. Op het moment van het opstellen van deze continuïteitsparagraaf zijn de actuele cijfers positiever dan in november 2015 en wordt voorzien dat er een beperkte stijging van het aantal leerlingen per 1 oktober 2016 zal worden gerealiseerd. De voorziene daling zal naar verwachting, later inzetten. Eind 2016 zal de meerjarenbegroting worden opgesteld voor de periode 2017-2020 en zullen de meest recente gegevens worden meegenomen.

5.6.2 Meerjarenbegroting en meerjarenbalans

In de afgelopen periode is vanuit de huidige situatie, en zoveel mogelijk rekening houdend met de gevolgen van Passend Onderwijs voor de stichting een meerjarenbegroting opgesteld. Deze meerjarenbegroting laat het volgende beeld zien.

Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar Verkorte resultatenrekening (x € 1.000)	Realisatie 2015	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018
Ministerie OCW	3.039	3.111	3.090	3.076
Overige overheidsbijdragen	74	68	68	68
Overige baten	154	114	105	98
Totaal baten	3.267	3.293	3.263	3.242
Personele lasten	2.545	2.616	2.611	2.599
Afschrijvingen	95	104	97	99
Huisvestingslasten	335	246	246	243
Overige instellingslasten	318	316	309	300
Totaal lasten	3.293	3.282	3.263	3.241
Saldo baten en lasten	-26	11	0	1
Financiële baten	9	8	7	7
Exploitatieresultaat	-17	19	7	8

Uit de bovenstaande begroting kan de onderstaande raming voor de balanspositie worden samengesteld.

Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar	Balans	Balans	Balans	Balans
Verkorte balans (x € 1.000)	31-12-'15	31-12-'16	30-12-'17	31-12-'18
Activa				
Materiële vaste activa	444	518	527	534
Financiële vaste activa	71	71	71	71
Vorderingen	196	196	196	196
Liquide middelen	1.382	1.292	1.301	1.240
Totaal	2.093	2.077	2.095	2.041
Passiva				
Eigen vermogen	1.191	1.210	1.217	1.225
Voorzieningen	616	581	592	530
Schulden lang	0	0	0	0
Schulden kort	286	286	286	286
Totaal	2.093	2.077	2.095	2.041

Op basis van de bovenstaande meerjarige resultatenrekening en balans kunnen de onderstaande kengetallen worden berekend. De kengetallen liggen voor de betreffende periode boven de normen.

Kengetallen (baten en lasten)	Realisatie 2015	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018
Personele lasten in % van totale lasten	77,3%	79,7%	80,0%	80,2%
Verhouding rijksbijdrage / totale baten	93,0%	94,5%	94,7%	94,9%
Resultaat in % van totale baten	-0,5%	0,6%	0,2%	0,2%

Kengetallen	Realisatie 2015	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018
Liquiditeitsratio	5,52	5,20	5,23	5,02
Solvabiliteitsratio (excl. voorzieningen)	0,57	0,58	0,58	0,60
Solvabiliteitsratio (incl. voorzieningen)	0,86	0,86	0,86	0,86
Kapitalisatiefactor (balanstot. excl. gebouwen/ totale baten)	63,2%	61,8%	63,0%	61,9%

5.7 Interne controle en beheersing van risico's

Het bestuur van de Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar hecht belang aan een goede werking van de interne controle en beheersing van risico's. Hiertoe zijn afspraken gemaakt. In de planning- en control cyclus van het bestuur speelt ook het administratiekantoor een rol.

De jaarlijks op te stellen begroting vormt de basis voor het beheer van de middelen van de scholen. De begroting is gebaseerd op de aanwezige schoolplannen, gegevens omtrent formatie, onderhoud en investeringen. Via het managementinformatiesysteem kunnen de exploitatie en de personele ontwikkelingen gedurende het boekjaar worden gevolgd. De benodigde gegevens zijn maandelijks beschikbaar. Afwijkingen worden gesignaleerd en besproken. Indien nodig vindt bijsturing plaats. In de jaarrekening en het jaarverslag legt het bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid in het betreffende boekjaar. Vanzelfsprekend worden in- en externe belanghebbenden op juiste wijze betrokken bij- en geïnformeerd over deze processen.

In 2015 is een financieel beleidsplan vastgesteld. Onderdeel van het plan betreft de beschrijving van o.a. interne procedures t.a.v. de financiële beheersing en controle.

Tevens is in 2015 een concept meerjarenbegroting opgesteld die voor de eerstvolgende jaren inzicht geeft in de financiële positie van de SKOW op basis van gevoerd en te voeren beleid.

Bijlagen bij bestuursverslag SKOW 2015

Bijlage 1: besproken zaken bestuur SKOW

- Bestuurlijke samenwerking
In 2015 is veel tijd besteed aan de mogelijke bestuurlijke samenwerking van een tweetal schoolbesturen (Protestants-Christelijk en Katholiek) voor primair onderwijs in Wassenaar. Belangrijke doelen die daarbij gesteld zijn betreffen de toekomstbestendigheid van het primair onderwijs (kwaliteit, bereikbaarheid) in Wassenaar Noord, een breed aanbod en bestuurlijke slagkracht waaronder ook begrepen goed personeelsbeleid en efficiënt financieel beleid. Er is een onderzoek uitgevoerd naar de financiële positie van de besturen op basis van kritische prestatie indicatoren (KPI). De resultaten vormden geen belemmering voor voortgang van het proces. De SKOW had graag een aantal stappen meer gemaakt tijdens het verslagjaar.
- Meerjarenbegroting 2015 -2018
Het bestuur heeft de (meerjarenbegroting voor 2015 -2018 in januari goedgekeurd waarna deze is vastgesteld.
- Treasury
In 2015 is het bestaande treasurybeleid ongewijzigd gebleven. Besloten is, na overleg met externe deskundigen, in 2015 geen vermogen te beleggen anders dan in liquiditeiten omdat het rendement onvoldoende is t.o.v. de kosten.
- Active informatieverwerving
Het bestuur heeft in 2015 met de GMR gesproken over de (voortgang van de) bestuurlijke samenwerking, ouderparticipatie, sponsoring, de gesprekkencyclus, seniorenbeleid en wederzijdse informatievoorziening.
- Informatievoorziening
De nieuwe websites van bestuur en scholen worden steeds beter gebruikt voor informatievoorziening. Een aantal documenten w.o. het jaarverslag is via de site toegankelijk gemaakt. Ook het strategisch beleidsplan is toegevoegd. Bij de bespreking van diverse documenten zal steeds bepaald worden of en op welke wijze het document onder de aandacht van stakeholders wordt gebracht.
- Onderhoud onderwijshuisvesting
M.i.v. 1 januari 2015 zal de decentralisatie van de middelen van onderhoud onderwijshuisvesting van gemeente naar schoolbestuur van kracht worden. Het bestuur van de SKOW heeft over de gevolgen van deze gewijzigde wetgeving besproken. Vastgesteld is dat het gevoerde beleid geen structurele wijzigingen zal ondergaan.
De concept verordening die de gemeente heeft opgesteld is besproken binnen het bestuur
- Strategisch beleidsplan
Het bestuur heeft het strategisch beleidsplan 2015-2019 goedgekeurd waarna het formeel is vastgesteld.
- Jaarrekening 2014
In juni 2015 is de jaarrekening 2014 goedgekeurd en in september is de vaststelling bevestigd. De jaarrekening is onderdeel van het bestuursverslag.
- Financiële zaken
In 2015 is het financieel beleidsplan SKOW 2015-2019 goedgekeurd en vastgesteld. Dit plan geeft o.a. de uitgangspunten weer van het financieel beleid, de prognoses die van belang zijn, de organisatie van het financieel management, het beheer van de financiën en de wijze waarop verslaglegging plaatsvindt. Belangrijk document voortkomend uit dit plan is de meerjarenbegroting SKOW die jaarlijks wordt geactualiseerd.

- In 2015 is een notitie vastgesteld t.a.v. van de vrijwilligersvergoeding bij de overblijfgeregeling SKOW.
- In 2015 is ook over de volgende onderwerpen gesproken:
 - de kwartaaloverzichten 2015 (bestuursrapportages);
 - de realisatie van een meerjarenbegroting.
 - het opstellen van aanbestedingsbeleid;
 - het accountantsverslag 2014;
 - financiële zaken m.b.t. de overdracht verantwoordelijkheid onderhoud onderwijshuisvesting;
 - (evaluatie) contractonderhoud en de mogelijke financiële voordelen indien contracten op stichtingsniveau worden afgesloten;
 - terugkoppeling van het overleg bestuur en bank i.v.m. rentabiliteit liquide middelen;
 - de keuze voor de accountant verslagjaar 2016.

- Bestuursverslag 2014
In juni 2015 heeft het bestuur het bestuursverslag 2014 goedgekeurd waarna het is vastgesteld. Het bestuursverslag van de SKOW is een combinatie van het (sociaal) jaarverslag en de jaarrekening. Binnen het sociaal jaarverslag wordt ook expliciet aandacht besteed aan de activiteiten binnen de afzonderlijke scholen.
In het bestuursverslag 2015 is ook een paragraaf opgenomen over de wijze waarop het algemeen bestuur invulling heeft gegeven aan haar toezichthoudende taken.

- Goed bestuur / intern toezicht
Voortkomend uit de afspraken over intern toezicht en de code 'Goed bestuur' heeft het bestuur haar eigen functioneren geëvalueerd en heeft er ook een jaargesprek plaatsgevonden met de directeur-bestuurder.

- Inspectie
De jaarlijkse toewijzing van de toezichtarrangementen door de onderwijsinspectie aan de scholen zijn gerapporteerd en besproken met en binnen het bestuur. 'Afwijkingen' van het basistoezicht waren in 2015 niet aan de orde. indien aan de orde.

- Procedure werving lid Algemeen Bestuur
Een concept-procedure werving leden Algemeen Bestuur is opgesteld en door het bestuur vastgesteld.

- Werving lid algemeen bestuur
In verband met het aftreden van een van de leden van het algemeen bestuur heeft werving plaatsgevonden voor een nieuw lid van het bestuur. Het bestuur is daarin geslaagd.

- Bestuursrapportages
Eind 2015 is sprake van een set rapportages die overeenkomt met de informatiebehoefte van het algemeen bestuur. De bestuursrapportages zijn conform de planning (jaarkalender) door de directeur-bestuurder opgesteld, aangeboden aan het algemeen bestuur en door het bestuur besproken.

- Diverse personele zaken
Het algemeen bestuur heeft de procedure werving en selectie nieuwe locatiedirecteur gevolgd. Daarbij is geconstateerd dat de bestaande procedure geactualiseerd diende te worden. Dit is inmiddels uitgevoerd.
Naar aanleiding van bestuursrapportages zijn diverse personele zaken besproken w.o. de ontwikkeling van het ziekteverzuimpercentage, de gesprekkencyclus en tevredenheidsonderzoeken.
Naast de bespreking en vaststelling van het bestuursformatieplan 2015/2016 is ook gesproken over een aantal individuele personele zaken.

- Veiligheidsplan
Het eerder vastgestelde raamplan Veiligheid is in 2015 voor twee scholen nader uitgewerkt. Eind 2015 lagen de concepten ter instemming voor aan de medezeggenschapsraden. Vaststelling van het plan voor de derde school wordt voorzien in 2016.

- Schooladviesdienst Wassenaar
Het bestuur van de SKOW heeft kennis genomen van het jaarverslag 2014/2015, de jaarrekening 2014 en de begroting 2015 van de Stichting Schooladviesdienst Wassenaar.
Het bestuur heeft ingestemd met het nieuwe convenant met de Schooladviesdienst m.i.v. 1 januari 2016. Het convenant is in 2015 formeel vastgesteld.
- Passend Onderwijs
Ontwikkelingen rond Passend Onderwijs zijn regelmatig besproken. Veelal betrof het informatie die het bestuur ontving vanuit het bestuur van het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Leiden, waarvan de directeur-bestuurder deel uit maakt. Onderwerpen die aan de orde zijn geweest betreffen o.a. uitvoering ondersteuningsplan, ondersteuningsprofielen en de bestuursstructuur van het samenwerkingsverband
- Talentum
Het door de gemeente geïnitieerde project m.b.t. 'combinatiefunctionarissen' is in 2015 verder uitgebreid met nieuwe activiteiten voor kinderen ook onder schooltijd. Het bestuur heeft kennis genomen van de ontwikkelingen.
- Tablets
In 2015 is op de scholen gestart met het werken met tablets. Het bestuur heeft dit proces nauwgezet gevolgd. Er is door leden van het bestuur SKOW en de steunstichting een les bezocht in het kader van de ingebruikname.
- Rapportages / mededelingen
Middels bestuursrapportages en mededelingen is het algemeen bestuur gedurende het gehele verslagjaar geïnformeerd over alle zaken die aan de orde zijn geweest. Rapportages en mededelingen zijn steeds uitgebreid besproken indien daar aanleiding voor was.

Bijlage 2: besproken zaken directiebestuur SKOW

- Wijzigingen SCW
- Week van het geld
- Koningsspelen
- Presentatie CJG / ketenpartners in WOR
- Netwerklunch 19 maart 2015
- Vervangingsfonds
- Formulieren verlof en medicijngebruik
- Taalwerkgroep
- Aanmelding eindtoets PO
- Vakantierooster 2015/2016
- Vervangingsfonds
- Nieuwsbrief regeldruk CNV
- Invulformulier weging leerlingen per 1 januari 2015
- Steunpunt huiselijk geweld
- Flitsbijeenkomsten PPO
- Studiedagen
- Medewerkerstevredenheid
- Pilot vroegschoolse educatie
- Vensters PO
- Werken met tablets / Snappet
- Veiligheidsplan/Arbobeleid
- Schoolplanontwikkeling 2015-2019
- Strategisch Beleidsplan
- Zwemtijden
- Studiemiddag/inspiratiemiddag PPO
- Signaleringsonderzoeken
- BOVO: adviezen
- Afspraken convenant SAD 2016-2019
- formatie 2015/2016
- overzicht resultaten didactische signaleringsonderzoeken 2015
- Onderwijsverkeerscommissie
- Notulen
- Verzekeringen VKO
- Schoolgids
- Digitalisering personeelsdossier
- Eindtoets PO
- Methode taal
- Methode groep 1/2
- Flitsbijeenkomst Passend Onderwijs
- Wet sociale zekerheid
- Nieuwe locatiedirecteur Bonifacius
- Passend Onderwijs
- Planning 2015/2016
- Eindtoets Route 8
- ScholenCollectief Wassenaar
- Scholen aan zet
- Subsidies
- 3de kleutergroep Jozef/JB
- Dag van de Leraar
- Jaarplannen 2015/2016
- Identiteit
- Studiedagen 2015/2016
- Tevredenheidsonderzoeken 2015/2016
- Taakbeleid
- Week van respect

- bestuurlijke samenwerking
- contracten Kunstgebouw
- Wet werk en zekerheid
- Stichting Leergeld
- Fairtrade
- Terugkoppeling gesprek 0-4 jarige opvang Wassenaar
- Scholen op de kaart
- Personele zaken
- de Leidse aanpak
- Artikel privacy wetgeving/datalekken
- Opvoedspreekuur
- Managementstatuut / taakverdeling directie
- Waarderingskader inspectie
- Begroting 2016-2019
- OHM-mix

Het voert te ver om in het kader van dit jaarverslag inhoudelijk in te gaan op de overlegonderwerpen. De belangrijkste doelen van het directiebestuur t.w. informeren van elkaar, afstemmen van de onderwerpen binnen de scholen, meningsvorming managementteam, besluitvorming en collegiale ondersteuning zijn in 2015 in grote mate bereikt.

Het directiebestuur hanteert een verslaglegging van haar vergaderingen. Voor de verslaglegging was in 2015 ondersteuning beschikbaar.

Bijlage 3: ontwikkelingen / opbrengsten / resultaten

Bovenschools

Opbrengstgericht werken

Op alle drie de scholen stond ook in 2015 het opbrengstgericht werken voortdurend centraal. Op de scholen wordt na elke toetsperiode zowel op individueel, groeps-, als schoolniveau gekeken naar behaalde resultaten. De gemaakte analyses vormen vervolgens de input voor het opstellen van groepsplannen waarin (nieuwe) doelen worden gesteld voor de voorliggende periode. De locatiedirectie stelt op basis van de analyse i.s.m. met de intern begeleider de schooldoelen vast die het kader vormen voor de rapportage aan het dagelijks bestuur. Het proces is daarbij van belang. Opbrengsten zijn de basis voor het stellen van nieuwe realistische doelen en daarmee een start voor vervolgvacaties. Het groepsplan is een bepalend, leidend en sturend document. Het is de basis van het handelingsgericht werken.

In 2015 zijn binnen de teams de vaardigheden vergroot m.b.t. analyseren, stellen van doelen en opstellen van groepsplannen.

Het proces vereist de komende jaren blijvende aandacht. In 2015 heeft de implementatie van het handelingsgericht werken plaats gevonden en zijn de teams geschoold. Leidend zijn de richtinggevende uitspraken die vermeld staan in het Ondersteuningsplan Passend Onderwijs van het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs.

Het verbeteren van de door kinderen behaalde resultaten is ook onderdeel van het opbrengstgericht werken. De scholen zijn van mening dat op een aantal vakgebieden betere tussen- en / of eindresultaten zijn te behalen. Bedoelde vakgebieden zijn niet voor alle scholen gelijk. De behaalde resultaten, zowel tussentijds als aan het eind van de basisschoolperiode, zijn in 2015 verbeterd.

De scholen zien bij het verder verbeteren van resultaten kansen in het werken met tablets waarmee in 2015 een start is gemaakt.

In februari 2015 is de eerste school gestart met het werken met tablets en in 2015 werkten de groepen 4 t/m 8 op alle drie de scholen met dit digitale hulpmiddel. De tablets worden vnl. gebruikt bij het vakgebied rekenen en ook op de taalgebieden woordenschat en spelling worden inmiddels ervaringen opgedaan. Werken met tablets vergroot het adaptief en personaliserend leren van kinderen.

Het werken met groepsplannen wordt als taakverzwarend ervaren. Dit wordt onderkend door de directies van de scholen. In 2015 heeft dit geleid tot een verdere doorontwikkeling van het format groepsplan op de scholen. Er is (nog) geen sprake van één format voor alle scholen. De afstemming die daarvoor nodig is, blijkt nog niet mogelijk op basis van schoolspecifieke omstandigheden. Er is in 2015 sprake van formats die steeds beter aansluiten bij de mogelijkheden van het digitale leerlingvolgsysteem zoals dat in gebruik is bij de scholen (Parnassys).

Naast de implementatie van de tablets is in 2015 ook een werkgroep 'taal' actief geweest. Voor alle drie de scholen is een advies opgesteld i.s.m. de teams over aanschaf en implementatie van een nieuwe taalmethode. Vanaf het schooljaar 2015/2016 zijn de scholen gestart met een nieuwe methode.

Het stellen van doelen is inherent aan alle activiteiten in het onderwijs. Leerkrachten bewust maken van het stellen van doelen op persoonlijk niveau en bijvoorbeeld klassenniveau is ook in 2015 steeds actueel geweest.

Op alle scholen is specifieke aandacht voor het presenteren van de resultaten aan de andere collega's. Het draagt bij aan reflectie op eigen handelen en verbetering van het analyse van resultaten.

Referentieniveaus taal en rekenen

De gebruikte methodes in combinatie met o.a. digitale middelen bieden de leerkrachten voldoende handvatten voor een onderwijsaanbod waarmee de kinderen aan het eind van de basisschool kunnen voldoen aan de door de overheid gestelde referentieniveaus.

Voor het eerst in 2016 zal middels de eindtoets primair onderwijs een terugkoppeling plaatsvinden van de referentieniveaus.

Passend Onderwijs

In het kader van passend Onderwijs is door de scholen verder gewerkt aan de implementatie van handelingsgericht werken. De teamscholing wordt in 2016 door de scholen afgerond. In 2016 zullen de locatiedirecteuren i.s.m. de intern begeleiders gaan monitoren in welke mate de scholen handelingsgericht werken conform het gestelde in het ondersteuningsplan passend onderwijs PPO Leiden.

De procedures die leiden tot extra ondersteuning voor kinderen met specifieke onderwijsbehoeftes zijn in 2015 steeds meer verlopen in overeenstemming met de afspraken in het samenwerkingsverband.

De scholen werken structureel met zogenaamde ondersteuningsteams en maken ook gebruik van het expertteam als daar aanleiding voor is. Ook de betrokkenheid van een 'gezinsdeskundige' in de ondersteuningsteams naast de 'onderwijsdeskundige' is, indien nodig, steeds meer structureel geworden. Ouders worden steeds eerder en meer betrokken indien er sprake is van extra ondersteuning. Ouders zijn steeds meer één van de partners binnen het ondersteuningsteam.

Integraal Personeelsbeleid (IPB)

- In 2014/2015 is op alle drie de scholen veel aandacht besteed aan het personeelsbeleid in het kader van de implementatie afspraken CAO-po 2014. Op alle drie de scholen is voorlichting gegeven over de CAO en zijn in goed overleg met de P(G)MR keuzes gemaakt o.a. over de modelkeuze, het taakbeleid, duurzame inzetbaarheid en professionalisering.

Belangrijk aandachtspunt blijft het geconstateerde verschil tussen feitelijke taakbelasting en beleefde taakbelasting. Ondanks het feit dat leerkrachten zelf betrokken zijn geweest bij het normeren van taken blijkt dat de werkdruk als (te) hoog wordt beleefd terwijl de gestelde taken wel binnen de normjaartaak gerealiseerd moeten kunnen worden.

- De gesprekkencyclus is in 2015 steeds meer 'gemeengoed' aan het worden. Op alle drie de scholen zijn de verschillende gesprekken aan de orde (geweest). Monitoring op continuïteit blijft wel noodzakelijk.

Kwaliteitszorg

Alle hierboven en hierna genoemde items betreffen kwaliteitszorg. Behoud en verbetering van kwaliteit heeft ook in 2015 centraal gestaan. Om te bepalen welke aspecten van kwaliteit aandacht behoeven en om deze te monitoren maken we gebruik van het kwaliteitszorgsysteem 'Werken met kwaliteitskaarten' (WMK, Cees Bos).

Schoolplannen

In 2015 is binnen de kaders van het opstellen van de Schoolplannen 2015-2019 een beperkte SWOT-analyse gedaan op schoolniveau en zijn de doelen en ambities bepaald die in de periode 2015-2019 centraal staan. In juni 2015 zijn de 'Schoolplannen 2015-2019' vastgesteld met instemming van de medezeggenschapsraden.

Beleidsplan SKOW

Op SKOW-niveau is begin 2015 het 'Strategisch beleidsplan 2015 – 2019 vastgesteld en goedgekeurd door het algemeen bestuur. Het strategisch beleidsplan heeft ook de instemming van de GMR. Het strategisch beleidsplan geeft de beoogde ontwikkeling van de SKOW aan voor de komende jaren en bevat ook een visie op de toekomst van het primair onderwijs in Wassenaar en de ambities (droom) die de SKOW heeft.

Schoolspecifiek

St. Jan Baptistschool

School aan zet

De school is verder gegaan met het traject van School aan Zet. Reflecteren op eigen werk was hierbij de inzet. In dit jaar is gewerkt aan de ontwikkeling van de 'reflectie-map' in groep 1 en zijn reflectieformulieren ingevoerd bij de rapporten vanaf groep 4. Ook zijn gesprekken met kinderen en leerkracht ingevoerd over het reflectieformulier waarin het kind terugkijkt naar wat er bereikt is en doelen stelt voor de komende periode. De directie heeft een bijeenkomst bijgewoond van School aan Zet waarin de reflectiemap aan de orde is geweest en er is een afrondend gesprek geweest met een begeleider van School aan Zet. Dit traject is nu beëindigd.

Invoeren handelingsgericht werken

In het kader van Passend Onderwijs wordt steeds meer gekeken naar de onderwijsbehoefte van de leerling. De groepsplannen spitsen zijn ook steeds meer op deze behoeften toegespitst. De SAD gaf daarvoor een goede begeleiding. Het blijft de komende jaren een aandachtspunt en onder begeleiding van de Interne Begeleider blijft de aandacht hierop gericht.

Invoering tablets met Snappet

In 2015 is gestart met het gebruik van tablets bij het onderwijs. Gekozen is om te gaan werken met Snappet. De organisatie O21 heeft de teamscholing verzorgd die van belang is bij een goed gebruik van tablets en Snappet. Het gebruik van Snappet zal de komende jaren verder toenemen

Taalwerkgroep

Een bovenschoolse werkgroep 'Taal' bestaande uit teamleden van de drie scholen heeft het traject afgerond t.a.v. een advies voor nieuwe taalmethode. Belangrijk criterium was een aanbod waarbij voldaan wordt aan de zogenaamde referentieniveaus voor taal. De nieuwe methode 'Taalactief 4' voldoet aan de gestelde eisen.

Keuze nieuwe methode groep 1-2

Het werken in de kleutergroepen heeft dit jaar een grote ontwikkeling doorgemaakt. In groep 1 wordt steeds meer gewerkt zonder 'vaste methode' maar met de projecten van de kleuteruniversiteit. Het idee hierachter is dat kinderen steeds meer zelf moeten gaan ontdekken en daar geven losse projecten meer mogelijkheden. Op basis van de eerste ervaringen zal in 2016 de werkwijze worden ingevoerd in groep 2. De keuze van een 'methode' voor de groepen 1/2 is daarbij verschoven naar de toekomst. Mogelijk zal een nieuwe methode niet meer aan de orde zijn.

Implementatie observatielijsten

Het maken van observatielijsten bij de nieuwe werkwijze in groep 1 was een uitdaging. Na veel uitproberen is er nu een systeem dat in ieder geval goed werkt voor groep 1. Komend jaar wordt de systematiek uitgewerkt voor groep 2.

Onderzoek en invoeren van Snappet

Vanaf mei 2015 wordt met Snappet gewerkt (alleen met rekenen in eerste instantie) en vanaf het schooljaar 2015/2016 wordt structureel met tablets gewerkt in groep 4 tot en met 8; in ieder geval altijd met rekenen en incidenteel werken de kinderen met woordenschat of Taal Actief. Over structureel gaan werken met de taalmethode en woordenschat wordt in 2016/2017 een besluit genomen.

Cultuurbeleid ontwikkelen

Onder leiding van onze cultuurcoördinator worden de diverse vormen van cultuur regelmatig onder de aandacht van de kinderen gebracht. Er is gekozen voor de leerlijn 'techniek' omdat die terugkomt in het aanbod van de Leidse musea. Iedere groep gaat 1 keer per jaar naar 1 Leids museum. Museumbezoek wordt gepromoot.

Het vakgebied kunstgeschiedenis krijgt steeds meer invulling op de school en volgt de geschiedenismethode vanaf groep 4. Ook hier worden diverse technische opdrachten in verwerkt.

Oog voor talent

Ouders worden steeds meer betrokken bij de school door gebruik te maken van hun talenten. Afgelopen jaar werden er gastlessen gegeven door ouders die bij de bank werken, door een journalist, door een kunstenares en door ouders met speciale hobby's zoals bijvoorbeeld astronomie en judo.

Invoering Passend Onderwijs

Invoering Passend Onderwijs liep dit jaar als een rode draad door de school. In vele teamvergaderingen en besprekingen is hier aandacht aan besteed. De groepsplannen zijn erop toegespitst en door de manier van werken wordt geprobeerd zoveel als mogelijk aan de behoeften tegemoet te komen. Ook in de jaarlijkse overdrachtsgesprekken was dit een aandachtspunt. Het vraagt een omslag in de manier van denken. Het hele team is goed geïnformeerd over Passend Onderwijs en is tevreden over de stappen die genomen zijn (zie ook handelingsgericht werken).

Projectweek 'heilige huisjes'.

In november 2015 vond de eerste 'Heilige Huisjes – week' plaats. De hele week stond in het teken van burgerschapsvorming met de nadruk op levensbeschouwing. Groep 4 ging naar de katholieke kerk, groep 5 naar de protestantse kerk, groep 6 naar de moskee, groep 7 naar de Hindi - tempel en groep 8 naar de synagoge. Groep 1-2-3 vierden op 11 november Sint Maarten.

Beweegplein en Groene Plein intensiever gaan gebruiken

Voor de start van het beweegplein zijn diverse voorbereidingen getroffen en is er op diverse manieren subsidie verkregen. De uitvoering zal begin 2016 van start gaan.

Er zijn diverse workshops gevolgd om het Groene Plein meer te gaan gebruiken. De oudercommissie heeft de vergroening een stevige impuls gegeven. Er zijn enkele educatieve activiteiten uitgevoerd o.a. tijdens een talentenmiddag. Het blijft een aandachtspunt.

Digitale rapporten

De digitale rapporten zijn ontworpen, ingevuld en ingevoerd.

Kanjertraining

Er zijn twee leerkrachten geschoold als Kanjer coördinator. Er zijn twee kijkmomenten in het jaar geweest voor de ouders. Via Fonds 1818 is er een subsidie gekregen om meer materialen aan te schaffen. Eind 2015 is de school officieel geaccrediteerd als Kanjerschool.

Schoolplan 2015 – 2019

Tijdens studiedagen is er veel aandacht geweest voor het maken van het nieuwe schoolplan 2015 – 2019. Het schoolplan is in juni 2015 vastgesteld.

Effectieve onderwijstijd / vergaderingen

Er zijn dit jaar voor het eerst twee avondvergaderingen met het voltallige team gepland en uitgevoerd.

Daarnaast zijn er minder teamvergaderingen gepland. Er was sprake van 4 onder – en bovenbouwvergaderingen die inhoudelijk van aard waren. De vergaderdruk wordt als minder hoog beleefd. Na een evaluatie is het aantal avondvergaderingen uitgebreid naar 4 per schooljaar en wordt er nog minder na school vergaderd.

Cyberpesten

Een student van de Hogeschool Leiden heeft onderzoek voor zijn scriptie uitgevoerd op de school. Er is onderzoek gedaan naar het gebruik van sociale media en cyberpesten en welke aandacht de school zou kunnen geven of juist niet zou moeten geven! De ervaringen zijn met het team gedeeld en de adviezen zijn ter harte genomen. Zo zijn er nu lessen mediawijsheid in groep 5 tot en met 8, is een pestprotocol geschreven en wordt in de nieuwsbrief regelmatig aandacht aan digitaal pesten, het gebruik van sociale media en de effecten ervan besteed.

Vroegtijdige signalering van kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong

Er is dit jaar veel meer aandacht gegeven aan kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong in groep 1 en 2. Enerzijds omdat daar op allerlei manieren aandacht voor werd gevraagd (in vakliteratuur en op cursussen) en anderzijds omdat daadwerkelijk sprake was van een aantal kinderen, die wel/ niet een ontwikkelingsvoorsprong (zouden) hebben.

Wetenschap en techniek

Door de HB- specialist is het initiatief genomen om wetenschap en techniek op de kaart te zetten. Er is een workshop geboden door een medewerkster van het Wetenschapsknooppunt. Besloten is specifieke aandacht te besteden aan introductie en invoering van ontwerp en leren. Een subsidieaanvraag bij genoemd knooppunt is gehonoreerd. Uitwerking staat gepland voor de jaren 2016 en 2017.

ARBO-beleid

Dit jaar is door het invullen van de ARBO-meester 2 een goede RI&E uitgevoerd en zijn er diverse maatregelen genomen om de school een fijnere en veiligere plek te maken. Er zijn goede vorderingen gemaakt met het herschrijven van het Veiligheidsplan.

Resultaten CITO-eindtoets 2013 t/m 2015:

St. Jan Baptist	2013	2014	2015
Standardscore	538,4	532,4	537,9
Taal	75,0 / 100	71,4 / 100	101,7 / 135
Rekenen	42,1 / 60	35,2 / 60	65,1 / 85
Studievaardigheden	29,3 / 40	28,9 / 40	n.v.t.
Wereldoriëntatie	63,2 / 90	57,7 / 90	n.v.t.

Toelichting:

In bovenstaande tabel zijn de resultaten opgenomen van de jaren 2013 t/m 2015. Het gemiddeld aantal goed gemaakte vragen wordt steeds afgezet t.o.v. het totaal aantal vragen per vakgebied. Het onderdeel wereldoriëntatie wordt niet verwerkt in de standardscore.

Sinds de invoering van de Eindtoets primair onderwijs m.i.v. 2015 maakt het onderdeel studievaardigheden geen deel meer uit van de rapportage.

Uitstroomgegevens 2013 t/m 2015:

St. Jan Baptist	2013	2014	2015
VMBO	4	7	5
VMBO (t)	6	5	7
VMBO (t) / HAVO	0	3	3
HAVO/VWO/GYM/TTO	19	13	16

St. Jozefschool

Begeleiden School aan zet traject

Doel: Komen tot een nieuw groepsplan onder begeleiding van School aan zet.

Actie: De school heeft deelgenomen aan het traject "School aan zet", waarbij gekozen is voor het thema *omgaan met verschillen*. Vanuit de bijeenkomsten is besloten het groepsplan volledig te herzien en zo te maken dat het dagelijks in de klas gebruikt kan worden.

Resultaat: Het traject met School aan zet is afgerond. Het groepsplan wordt structureel ingezet voor rekenen, spelling en beginnende geletterdheid. In het beleid is vastgelegd dat we met ingang van schooljaar 2015-2016 ook een groepsplan voor technisch lezen invoeren.

Invoering handelingsgericht werken (HGW)

Doel: Werken volgens de uitgangspunten van handelingsgericht werken.

Actie: Op teamniveau scholing in HGW o.l.v. de SAD, waarbij tevens afspraken zijn gemaakt over een doorgaande lijn in alle groepen. De onderwijsbehoeften van kinderen wordt vastgelegd in Parnassys.

Resultaat: Van alle leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte is een document in Parnassys terug te vinden. De eerste 4 modules van HGW zijn afgerond en ingevoerd. In alle groepen gaan de leerkrachten zoveel mogelijk uit van de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Taalwerkgroep

Doel: kiezen voor een nieuwe taalmethode.

Actie: Nieuwe taalmethoden zijn bekeken. Er is een keuze gemaakt om twee methoden uit te proberen, Taal op Maat en Taal Actief. Die zijn uitgetoetst en daar is een keuze uit voortgekomen.

Resultaat: Er is gekozen om voor groep 4 t/m 8 de nieuwe methode Taal op Maat en Spelling op Maat aan te schaffen. De implementatie is gestart.

Invoering tablets Snappet

Doel: In groep 4 t/m 8 wordt door alle leerlingen effectief gewerkt met tablets.

Actie: Na een oriëntatie op het werken met tablets en met name op het werken middels Snappet is er gekozen voor Snappet. In januari zijn de tablets in groep 4 t/m 8 ingevoerd. O21 heeft de implementatie begeleid en alle leerkrachten zijn op een tweetal studiedagen geschoold.

Resultaat: Groep 4 t/m 8 werkt dagelijks met Snappet-tablets voor het vakgebied rekenen. Verschillende andere vakgebieden zijn uitgetoet. Daaruit is de keuze voor de invoer van spelling naar voren gekomen. Alle leerkrachten zijn geschoold en bij de leerkrachten die met Snappet werken, zijn klassenbezoeken afgelegd. Er zijn schoolafspraken gemaakt over de werkwijze die we hanteren.

Keuze nieuwe methode groep 1/2

Doel: Beoordelen of een nieuwe methode in groep 1/2 gewenst is.

Actie: I.s.m. de SAD zijn de verschillende kleutermethoden gepresenteerd. Intern is overleg geweest om te bekijken of de huidige methode nog voldoet, of dat een nieuwe methode gewenst is.

Resultaat: Er is besloten dat wij nog niet over zullen gaan tot de aanschaf van een nieuwe methode.

Begeleiding nieuwe leraar

Doel: Begeleiden van een nieuwe leerkracht tot start bekwame leerkracht.

Actie: De nieuwe leerkracht is begeleid o.a. door een medewerker van de SAD middels gesprekken en werkbezoeken.

Resultaat: Er is sprake van flinke groei in de persoonlijke ontwikkeling. De begeleiding was afgerond, maar in het kader van de nieuwe CAO is besloten de begeleiding alsnog te verlengen.

Invoering "Met sprongen vooruit" (MSV)

Doel: Komen tot een leerlijn rekenen voor groep 1/2 op basis van "Met sprongen vooruit" (MSV).

Actie: Volgend op de scholing zijn i.s.m. de SAD oefeningen van MSV naast de opdrachten uit Schatkist gehouden en zijn de doelen voor rekenen opgesteld.

Resultaat: Het traject is nog niet afgerond. In 2016 wordt een document opgesteld waarin de doelen staan met daarachter de verschillende materialen die ingezet zullen worden om de doelen te bereiken.

Projectweek "verkeer"

Doel: De kinderen leren zich veilig te gedragen in het verkeer. De indicatie van het keurmerk School op Seef wordt verlengd.

Actie: Voor de herindicatie van het keurmerk School op Seef zijn verschillende acties nodig, zoals het verzorgen van een informatieavond voor ouders en het geven van praktische fietsverkeerslessen aan alle groepen. We hebben alle activiteiten gebundeld in één projectweek.

Resultaat: Het keurmerk School op Seef is verlengd. Dit keurmerk is weer drie jaar geldig.

Werksfeer en communicatie

Doel: De sfeer in het team is goed en er wordt op een professionele wijze gecommuniceerd.

Actie: Een drietal werkgroepen is opgericht t.w. de anti-klaag brigade, professionele cultuur en feedback cultuur. Deze werkgroepen hebben activiteiten georganiseerd op studiedagen.

Resultaat: De werksfeer is dit schooljaar verder verbeterd. Er wordt meer feedback gegeven, ook negatief. Met name het geven van feedback kan professioneler gebeuren. Dit onderwerp houdt de aandacht.

PR en leerlingaantallen

Doel: Het leerlingaantal neemt voor het eerst in jaren toe.

Actie: De leerlingaantallen zijn de afgelopen jaren licht gedaald. De school doet heel veel dingen goed! Hoe vestig je hier de aandacht op. Middels participatie in veel activiteiten, de website en de lokale pers is veel aan PR gedaan.

Resultaat: Er zijn tussentijds 13 nieuwe leerlingen ingestroomd en de tussentijdse uitstroom betrof uitsluitend kinderen die naar het buitenland verhuisden. Het leerlingaantal per 1 oktober 2015 is gegroeid met 15 ten opzichte van 1 oktober 2014.

Didactische vaardigheden leerkrachten vergroten

Doel: De didactische vaardigheden van de leerkrachten verbeteren en komen tot een doorgaande lijn in onze werkwijze.

Actie: Tijdens alle teamvergaderingen en studiedagen zijn steeds 1 of 2 technieken van "Teach like a champion" aan de orde geweest. De technieken zijn besproken en uitgevoerd. Eerder besproken technieken zijn geëvalueerd.

Resultaat: De gekozen technieken zijn uitgetoet en worden in de standaard werkwijze doorgevoerd. De leerresultaten van de leerlingen zijn zowel in januari als in juni vooruit gegaan.

Schoolplan 2015-2019

Doel: Het schoolplan 2015-2019 is vastgesteld.

Actie: Bepaalde SWOT-analyse die de basis heeft gevormd voor het formuleren van verbeterpunten in de komende jaren.

Resultaat: Het schoolplan is vastgesteld en heeft de instemming van de MR.

Project 112

Doel: De leerlingen leren projectmatig over alle hulpdiensten.

Actie: In alle groepen is het thema "112" uitgebreid aan de orde geweest. Er is een grote brandoefening uitgevoerd in samenwerking met de brandweer en politie. Het project is afgesloten met een open huis.

Resultaat: Mede door de samenwerking met de verschillende hulpdiensten leefde het project erg in de school en hebben de kinderen veel geleerd.

Afronden schoolplein met kunstgras

Doel: Een groot deel van het zand wordt kunstgras.

Actie: Bij de aanleg van het nieuwe schoolplein is in eerste instantie gekozen voor grote ondergrond van zand. De hoeveelheid zand in kleding, schoeisel en daarmee de school was te groot. Met extra middelen van de ouderraad en het bestuur is een groot deel met kunstgras bedekt. Er zijn voorbereidingen getroffen voor een TUV-keuring.

Resultaat: Conform gestelde doel. Het schoolplein ziet er nóg beter uit.

Invoering leerlijn "leren leren"

Doel: Alle leerlingen in de bovenbouw leren vaardigheden om tot leren te komen.

Actie: In de plusklas is de leerlijn "leren leren" in de afgelopen jaren ingevoerd. Dat blijkt goed te werken en nu is de leerlijn in groep 6 t/m 8 voor alle leerlingen doorgevoerd. Tijdens bouwvergaderingen zijn de leerkrachten geïnstrueerd.

Resultaat: Er is een doorgaande leerlijn "leren leren" in de bovenbouw voor alle leerlingen.

Analyse signaleringsonderzoeken

Doel: Inzicht krijgen in de leerlingenresultaten om ze te kunnen verbeteren.

Actie: Uitvoeren van verschillende analyses. De eerste analyse vond plaats op teamniveau waarbij groepsgegevens werden gepresenteerd. De tweede analyse was op groepsniveau. Welke leerlingen zijn (goed) vooruit gegaan en welke blijven achter. Ook is bekeken welke vakken meer aandacht nodig hebben. Daaruit is een nieuw groepsplan opgesteld waarin de wijzigingen verwerkt zijn.

Resultaat: De resultaten zijn bij allebei de afnamemomenten goed verbeterd. Ook na de afname in juni zijn al weer nieuwe plannen gemaakt voor het komende schooljaar.

Project 4 en 5 mei

Doel: Groep 8 leert over de bevrijding en neemt deel aan de ceremonie tijdens dodenherdenking.

Actie: De burgemeester heeft een les over de oorlog gegeven in groep 8. Er zijn muurkranten en gedichten gemaakt en gepresenteerd in de bibliotheek. Er is een krans gemaakt, die tijdens de ceremonie op dodenherdenking door twee kinderen gelegd is.

Resultaat: Het was een project dat veel indruk heeft gemaakt op de kinderen en waar ze veel van hebben geleerd.

Resultaten CITO-eindtoets 2013 t/m 2015:

St. Jozefschool	2013	2014	2015
Standaardscore	530,0	535,4	539,2
Taal	64,4 / 100	72,8 / 100	105,6 / 135
Rekenen	33,8 / 60	40,7 / 60	65,5 / 85
Studievaardigheden	25,3 / 40	29,9 / 40	nvt
Wereldoriëntatie	62,5 / 90	65,0 / 90	62,0 / 90

Toelichting:

In bovenstaande tabel zijn de resultaten opgenomen van de jaren 2013 t/m 2015. Het gemiddeld aantal goed gemaakte vragen wordt steeds afgezet t.o.v. het totaal aantal vragen per vakgebied. Het onderdeel wereldoriëntatie wordt niet verwerkt in de standardscore.

Sinds de invoering van de Eindtoets primair onderwijs m.i.v. 2015 maakt het onderdeel studievaardigheden geen deel meer uit van de rapportage.

Uitstroomgegevens 2013 t/m 2015:

St. Jozefschool	2013	2014	2015
VMBO	12	9	5
VMBO (t)	3	5	8
VMBO (t) / HAVO	6	0	0
HAVO/VWO/GYM/TTO	10	14	17

St. Bonifaciuschool

Begeleiden School aan Zet traject.

Twee jaar geleden gestart met een begeleidingsprogramma vanuit *School aan Zet*. Het doel van dit programma was gericht op het verhogen van de kwaliteit van ons onderwijs. Hoofdthema voor de school was: *Omgaan met verschillen*. Het traject is vroegtijdig beëindigd.

Invoeren handelingsgericht werken

In het kader van Passend Onderwijs wordt steeds meer gekeken naar de onderwijsbehoefte van de leerling. De groepsplannen spitsen zijn ook steeds meer op deze behoeften toegespitst. De SAD gaf daarvoor een goede begeleiding. Nog niet alle modules van het HGW zijn aan de orde geweest. Het blijft de komen de jaren een aandachtspunt.

Taalwerkgroep

Een bovenschoolse werkgroep ‘Taal’ bestaande uit teamleden van de drie scholen heeft het traject afgerond t.a.v. een advies voor nieuwe taalmethode. Belangrijk criterium was een aanbod waarbij voldaan wordt aan de zogenaamde referentieniveaus voor taal. De nieuwe methode ‘Taalactief 4’ voldoet aan de gestelde eisen.

Invoeren tablets / Snappet

In 2015 werd het mogelijk om In groep 4 t/m 8 te gaan werken met tablets. Na een oriëntatie op het werken met tablets en met name op het werken middels Snappet is er gekozen voor Snappet. In april / mei zijn de tablets in groep 4 t/m 8 ingevoerd. O21 heeft de implementatie begeleid en alle leerkrachten zijn geschoold. Groep 4 t/m 8 werkt dagelijks met Snappet-tablets voor het vakgebied rekenen. Verschillende andere vakgebieden zijn / worden uitprobeerd. Ook taalonderdelen zullen in de toekomst Snappet verwerkt gaan worden (woordenschat , spelling). Bij de leerkrachten die met Snappet werken, zijn klassenbezoeken afgelegd. Er zijn schoolafspraken gemaakt over de werkwijze die we hanteren.

Evaluatie observatie-instrument groep 1-2 en keuze nieuwe methode.

Het Schatkist Kleuter Volgstelsel blijft in gebruik totdat er een keuze is gemaakt voor een andere methode voor groep 1/2. Het stelsel voldoet in voldoende mate.

Uit een oriëntatie op nieuwe methodes is een tweetal methodes geselecteerd t.w. Kleuterplein en Schatkist. Er zijn proeflessen gegeven uit het proefpakket van Kleuterplein: “Dierentuin”.

In 2015/2016 verschijnt een nieuwe versie van de methode Schatkist. Om een goede afweging te kunnen maken, zal het proces worden voortgezet als dit materiaal beschikbaar is

Begeleiding leerkracht groep 4.

De leerkracht heeft inmiddels 2-3 jaar ervaring en is nog niet als enige leerkracht verantwoordelijk geweest voor een groep.

Het doel was begeleiding op het gebied van klassenmanagement/pedagogisch klimaat en didactiek, m.n. technisch lezen. De begeleiding is mede verzorgd door de SAD.

De leerkracht is sterk gegroeid.

Begeleiding leerkrachten groep 3 (resultaten)

De resultaten op het gebied van technisch lezen bleven zwak, ondanks de gepleegde inzet. De tijdsinvestering was ruim voldoende, maar onduidelijk was hoe effectief de leestijd is. Onder begeleiding van de SAD is een aantal interventies uitgevoerd ter verbetering van resultaten. Deze interventies hebben effect gehad maar de resultaten kunnen nog beter worden. Het aanvankelijk technisch lezen blijft een punt van aandacht. Zaak is de oorzaak echt te achterhalen. Wellicht speelt ook de voorbereidende fase in de groepen 1-2 een rol.

Verbeteren van de interne communicatie.

Het doel van de training *Geven en ontvangen van feedback* was, dat het team de training (2 dagdelen) zou volgen, met als resultaat dat het geven van feedback binnen de organisatie geaccepteerd is en regelmatig wordt toegepast. Positieve feedback geven is geen probleem gebleken. Negatieve feedback roept weerstand op. Het beeld blijkt aanwezig dat negatieve feedback 'mensen te kort' doet. De kansen van negatieve feedback worden niet gezien en/of benut. Resultaat is wel dat drempel voor het geven van negatieve feedback lager is geworden. Men ziet ook dat het eigen gedrag verbetert.

Begeleiding werkgroep hoogbegaafdheid.

De school kende 3 coördinatoren HB, te weten die voor de onderbouw, middenbouw en bovenbouw. Doel was het updaten en uitbreiden van het bestaande protocol t.a.v. begaafdheid.

Als gevolg van ziekte en afwezigheid van een aantal direct betrokkenen is de doorontwikkeling beperkt gerealiseerd. Er is specifiek aandacht besteed aan het 'leren leren' van begaafde kinderen en er is overleg gevoerd met de HB-coördinator van een van de andere scholen.

Invoering protocol ERWD.

Het eerste doel was invoering volgdocument en overdracht leerlingen via dit document. Het tweede doel was dat leerkrachten rekengesprekken kunnen voeren met hun leerlingen.

I.s.m. de SAD is het protocol ERWD doorgenomen en zijn leerkrachten geïnformeerd over het voeren van rekengesprekken met kinderen. Er zijn afspraken gemaakt over het voeren van gesprekken. Deze gesprekken zijn er ook geweest. Continuïteit van de gesprekken blijft een aandachtspunt.

Keuze en invoering methode of plan van aanpak voor verbetering van de woordenschat.

De methodes bieden te weinig op het gebied van woordenschat en de resultaten op het gebied van woordenschat verdienen verbetering.

Omdat er in de loop van 2015 sprake zal zijn van een nieuwe methode voor taalonderwijs is dit item beperkt aan de orde geweest. Na implementatie van de methode wordt bezien of het aanbod aangepast moet worden.

Invoering van het document gesprekkencyclus SKOW.

Dit document bestaat al enkele jaren en wordt op de school onvoldoende toegepast. Jaarlijks zijn er functioneringsgesprekken waarbij school- en individuele ontwikkeling centraal staat. Echter POP-gesprekken vinden nog onvoldoende plaats en beoordelingsgesprekken zijn er niet eerder geweest.

In 2015 zijn de POP-gesprekken gevoerd zij beoordelingen geschreven en besproken met de leerkrachten.

Begeleiding van de nieuwe coördinator middenbouw.

Het doel van de begeleiding is d.m.v. coaching de nieuwe coördinator in te werken.

In samenwerking met de SAD heeft de begeleiding plaatsgevonden. De betrokken leerkracht heeft voldoende handvatten gekregen om haar taak uit te voeren.

Voor komend schooljaar is het doel te kijken naar de doorgaande lijn van groep 3-4-5 t.a.v. rekenen en spelling. De begeleiding vanuit de SAD hoeft niet te worden voortgezet.

Schoolplan 2015 – 2019

Tijdens studiedagen is er veel aandacht geweest voor het maken van het nieuwe schoolplan 2015 – 2019. Het schoolplan is in juni 2015 vastgesteld.

Bevlogenheid leidt tot beter onderwijs en rollen van Belbin.

Op een studiedag is gedurende een dagdeel aandacht besteed aan werkplezier versus werkdruk.

'Leidt bevlogenheid tot beter onderwijs' en 'hoe bevlogen ben je zelf', waren twee vragen die aan de orde kwamen en leidden tot een goed gesprek.

‘Wat geeft jou energie’ en ‘waar word jij enthousiast van’ waren vragen die daarop volgden. Betrokkenheid was bijzonder positief. Er was uitleg over de verschillende rollen, die een leerkracht binnen een team kan hebben. Er werd uitgegaan van de Belbinrollen. Na de uitleg is iedereen aan de slag gegaan met het invullen van vragenlijsten om zo te zien welke rol(len) het sterkst bij hem/haar herkenbaar zijn. Tot slot is werkdruk besproken. De beleving van werkdruk is groot. Er zijn afspraken gemaakt om de beleefde werkdruk te verminderen. In 2016 wordt bezien of de ervaringen positief zijn.

Nieuwe methode technisch lezen.

Na een oriëntatie op een nieuwe methode zijn proeflessen gegeven uit ‘Estafette’. De ervaringen waren onvoldoende positief. Er is voorsnog gekozen voor extra roostertijd technisch lezen. Een nieuwe methode ‘Station Zuid’ leek heel goed te passen bij onze wensen. In 2015 is in groep 4 een pilot gestart en afgerond met deze methode. De ervaringen waren dusdanig positief dat ook de leerkrachten van de groepen 5-8 lessen hebben gegeven uit een proefpakket. Met ingang van augustus 2015 is de methode geïmplementeerd.

Aantrekkelijk schoolplein.

Er is een werkgroep ingesteld die een basisplan heeft gemaakt voor een aantrekkelijker schoolplein. Een plein wat meer uitdaging biedt aan kinderen. In 2016 zal de werkgroep haar activiteiten voortzetten.

Resultaten CITO-eindtoets 2013 t/m 2015:

	2013	2014	2015
Standardscore	538,9	538,4	540,2
Taal	74,9 / 100	75,3 / 100	106,2 / 135
Rekenen	44,3 / 60	44,1 / 60	67,6 / 85
Studievaardigheden	30,8 / 40	32,1 / 40	nvt
Wereldoriëntatie	66,7 / 90	69,9 / 90	67,5 / 90

Toelichting:

In bovenstaande tabel zijn de resultaten opgenomen van de jaren 2013 t/m 2015. Het gemiddeld aantal goed gemaakte vragen wordt steeds afgezet t.o.v. het totaal aantal vragen per vakgebied. Het onderdeel wereldoriëntatie wordt niet verwerkt in de standardscore.

Sinds de invoering van de Eindtoets primair onderwijs m.i.v. 2015 maakt het onderdeel studievaardigheden geen deel meer uit van de rapportage.

Uitstroomgegevens 2013 t/m 2015:

St. Bonifaciuschool	2013	2014	2015
VMBO	2	7	7
VMBO (t)	11	2	5
VMBO (t) / HAVO	2	0	4
HAVO/VWO/GYM/TTO	17	18	14

Bijlage 4: scholingsactiviteiten 2015

Onderstaand overzicht van scholingsactiviteiten is een opsomming op team-, individueel en directieniveau. Vermelding betekent dat minimaal één schoolteam, één teamlid en één lid van de directie heeft deelgenomen.

Team(s)

- Handelingsgericht werken (HGW) met / door de SAD, diverse modules
- Startcursus 'werken met Snappet' L21
- Snappet (werken met tablets), verdieping Snappet door L21, incl. observaties en adviesgesprekken
- Begaafdheid: intern, begeleiding van het team door interne specialist (hoog)begaafdheid
- 'Teach like a champion', structureel op teamvergaderingen en studiedagen, intern door van elkaar te leren (geen cursus)
- Identiteit (lezing George Brink)
- Studiedag Kanjertraining
- Studiemiddag Passend Onderwijs Leiden
- Interne communicatie / feedback
- Studiedag SKOW: parallelgroepoverleg
- Hoogbegaafdheid: wat doen we nu werkelijk!
- Voeren van rekengesprekken met kinderen

Individueel

- Wetenschapsknooppunt Zuid – Holland: ontdekkend en ontwerpend leren
- Hogeschool Windesheim, 2 cursussen : techniek en wetenschap
- Kanjercoördinator
- Bijeenkomst Kinderboekenweek B plus C Leiden
- Groepsplannen in 1 en 2
- Training / workshop Groene schoolplein
- Coöperatief leren
- Cursus mindfulness
- Cursus omgaan met pesten
- Autisme / hoe omgaan met
- Gedragsproblemen
- Ik en communicatie
- Slimme kleuters
- Genieten van lastige ouders
- Kinderboekenschrijver (Kinderboekenweek)
- Schatkist (Maak van Schatkist weer een Scatkist)
- Begrijpend lezen
- Bouwhoek
- Stoeprand stop. En nog meer. Kleuters en verkeer.
- Herhalingscursus Bedrijfshulpverlening (BHV)
- OGW in groepen 1 en 2
- Post HBO Orthopedagogiek
- EHBO / ook herhaling
- ARBO
- Congres: week van de intern begeleider
- Werkbijeenkomst: methode Station Zuid
- PO-VO Leiden
- Cursus SON: De kracht van instructie
- Introductie digitaal Groeidocument
- Zorg voor IB-ers
- Beter begrijpend lezen groep 4-8
- Welke onderwijsbehoeften hebben jouw leerlingen op het gebied van studievaardigheden? Groep 6-8
- Plan van aanpak tegen pesten
- Executieve functies
- ICT in de klas. Een fluitje van een cent! Groep 3-8

Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar

- Effectieve feedback geven aan leerlingen
- Onder constructie! Nieuwe ideeën voor de onderbouw
- Netwerkbijeenkomsten:
 - intern begeleiders
 - ICT-coördinatoren
 - coördinatoren (hoog)begaafdheid
 - kunstzinnige vorming
 - aansluiting bo-vo
 - leerkrachten groep 3

Directie

- School aan Zet: Lead and Learn, (2 bijeenkomsten)
- Onderwijsconferentie School aan Zet Lunteren
- Werkbijeenkomst Vensters PO (pilotscholen)
- Pasi Sahlberg / onderwijs in Finland / kwaliteit
- Studiemiddag Passend Onderwijs PPO Leiden
- Werkbijeenkomst strategisch beleidsplan met directies (Verus)
- Bestuurlijk leidinggeven in het PO

Bijlage 5: verklaring gebruikte afkortingen

(Het betreft de afkortingen zoals die in het onderwijs gebruikt worden).

ADV	- Arbeidsduurverkorting
Arbo	- Arbeidsomstandigheden
BAPO	- Bevordering Arbeidsparticipatie Ouderen
BGZ	- BedrijfsGezondheidsZorg
BHV	- Bedrijfshulpverlening
BIO	- Beroepen in Onderwijs
BOVO	- Basisonderwijs Voortgezet onderwijs
CAO	- Collectieve Arbeidsovereenkomst
CITO	- Centraal Instituut Toetsontwikkeling
CPS	- Christelijk Pedagogisch Studiecentrum
DI	- Duurzame Inzetbaarheid
ESIS	- Naam Programma voor leerlingenadministratie / leerlingvolgsysteem
EWK	- Extra Werkklas
FPU	- Flexibele Pensioenuittreding
GMR	- Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
HCO	- Haags Centrum voor Onderwijsbegeleiding
ICT	- Informatie- en communicatietechnologie
IPB	- Integraal Personeelsbeleid
KBO	- Bond Katholiek primair onderwijs
MOP	- Meerjaren onderhoudsplanning
MR	- Medezeggenschapsraad
PO	- Primair Onderwijs
PPO	- Passend Primair Onderwijs
OR / OV / OC	- Ouderraad / Oudervereniging / Oudercommissie
RI&E	- Risico-inventarisatie en Evaluatie
RT	- Remedial Teaching
SAD	- Schooladviesdienst
SBO	- Speciaal Basisonderwijs
SCOL	- Sociale Competentie Observatielijst
SCW	- ScholenCollectief Wassenaar
SKOW	- Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar'
SKW	- Stichting Kinderdagverblijven Wassenaar
VLL	- Veilig Leren Lezen (methode aanvankelijk lezen)
VO	- Voortgezet Onderwijs
Wet BIO	- Wet beroepen in Onderwijs
WMK po	- Werken met Kwaliteitskaarten primair onderwijs
WOR	- Wassenaarse Onderwijs Raad
WPO	- Wet Primair Onderwijs
3VO / VVN	- Veilig Verkeer Nederland